

ZIEMIA DRAWIEŃSKA

CZASOPISMO SAMORZĄDOWE

*Niech zbliżające się
Święta Bożego Narodzenia
przyniosą ze sobą wiele radości oraz refleksji
dotyczących minionego czasu,
a nadchodzący Nowy Rok
spełnienie wszystkich postanowień i celów.*

*Niech te Święta będą dla Państwa
niezapomnianym czasem
spędzonym w gronie najbliższych.*

*W ten wyjątkowy czas składamy Państwu
najserdeczniejsze życzenia
zdrowia, radości i spokoju.
Najpiękniejszych Świąt Bożego Narodzenia!*

*życzą
Burmistrz Drawna,
Radni Rady Miejskiej w Drawnie
oraz pracownicy Urzędu
Miejskiego w Drawnie*

GMINNE SPRAWY

100-LETNIE URODZINY PANI MARII OSZMIAŃSKIEJ Z DRAWNA – SZCZĘŚLIWEJ MAMY, BABCI I PRABABCI

Stuletnie urodziny to bardzo rzadkie wydarzenie, które w naszej gminie zdarza się raz na kilka lat. W tym roku, 29 września 100-lecie urodzin obchodziła Pani Maria Oszmiańska, która urodziła się 29 września 1922 roku na terenach dawnej Polski, za Bugiem.

Pani Maria jako młoda osoba ciężko pracowała wraz ze swoim rodzeństwem w gospodarstwie domowym, w polu oraz przy wyrobie drewna w lesie. Warunki pracy były bardzo ciężkie. Po wyjściu za mąż wyjechała z rodziną do Kaliningradu. Na świat przyszło już dwoje dzieci, najstarsza Jadwiga i młodszy Jan. W grudniu 1956 roku z mężem i dziećmi przyjechała na zaproszenie siostry męża Weroniki Czerniawskiej do Drawna. Kilka miesięcy mieszkali u rodziny, by w kwietniu 1957 roku przenieść się do Drawna, do domu przy ulicy Ogrodowej 6.

W wieku 53 lat została wdową, ale dzięki pracowitości, uporowi i przede wszystkim skromności, dała swoim dzieciom, których było już wtedy sześcioro: Jadwiga, Jan, Krystyna, Danuta, Stanisław i Piotr, solidne wychowanie. Dzięki temu każde z nich zdobyło wykształcenie średnie i wyższe. Pani Maria doczekała się trzech zięciów, trzech synowych, czternaścioro wnucząt i siedemnaścioro prawnuków, którzy bardzo ją kochają i zawsze o niej pamiętają.

Pani Maria nigdy nie siedziała beczynnie. Każdego dnia znajdowała sobie jakąś pracę. Od wiosny do jesieni były to prace w polu oraz uprawa i obróbka lnu. Zimą, kiedy nie było prac polowych przędła nici, tkala płótno lniane, robiła swetry na drutach i haftowała.

Z okazji tak niecodziennego jubileuszu przesłany został list gratulacyjny od Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego, którego treść odczytała Sekretarz Gminy Mariola Kowalewska i wraz z Przewodniczącym Rady Miejskiej w Drawnie Aleksandrem Dementiewem złożyli Pani Marii gratulacje i życzenia oraz wręczyli bukiet kwiatów oraz upominek. Do życzeń dołączyła się Pani Wiktoria Wróblewska – Kierownik Placówki Terenowej KRUS w Choszczynie.

Pani Maria otrzymując wiele ciepłych słów i kwiatów nie kryła radości i wzruszenia. Raz jeszcze przekazujemy życzenia zdrowia, pomyślności, miłości bliskich i wielu kolejnych lat szczęśliwego i pogodnego życia.

A. Łukasik

DZIEŃ PRACOWNIKA SOCJALNEGO W GMINIE DRAWNO

Z okazji Dnia Pracownika Socjalnego obchodzonego 21 listopada Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski odwiedził gminne placówki tj. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Środowiskowy Dom Samopomocy serdecznie dziękując i życząc pracownikom satysfakcji z pomocy i wsparcia dla podopiecznych oraz zdrowia, szczęścia i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

GRANTY PPGR W DRAWNIE – 403 TYS. PIERWSZEGO DNIA PRZEKAZANO 12 LAPTOPÓW. W SUMIE JEST ICH 180 I 19 TABLETÓW.

28 listopada br. w sali posiedzeń Urzędu Miejskiego w Drawnie zostały przekazane laptopy pierwszej grupie dzieci z rodzin pegeerowskich. Kolejne będą sukcesywnie przekazywane.

Wręczenia komputerów dzieciom oraz ich rodzicom wraz z podpisaniem umów dokonał Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski przy współudziale Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Drawnie.

„Otrzymujecie państwo sprzęt bardzo dobrej jakości, posiadający wszelkie akcesoria, przewody, kable niezbędne do ich użytkowania. Sprzęt jest kompletny, wraz z oprogramowaniem i gotowy do użytkowania bez dodatkowych zakupów, więc wszystko powinno bardzo dobrze działać. Oby jak najdłużej służył i był wykorzystywany do nauki” – powiedział burmistrz Andrzej Chmielewski.

W sumie gmina Drawno przekaże 199 dzieciom sprzęt kupiony za ponad 403 tysiące złotych – jest to 180 laptopów i 19 tabletów z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, w ramach projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR”. Środki w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa pochodzą z Unii Europejskiej.

A. Łukasik

HONOROWE ODZNAKI GRYFA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DLA AKTYWNYCH SENIORÓW

21 października 2022 roku po dwuletniej przerwie Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie zorganizował „Zachodniopomorski Dzień Seniora”. Spotkanie odbyło się w Domu Kultury w Przecławiu.

Z zaproszonymi gośćmi wydarzenia spotkał się Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz, który serdecznie podziękował za ich dotychczasową pracę, aktywność i zaangażowanie na rzecz seniorów.

Podczas uroczystości najaktywniejsi seniorzy zostali odznaczeni Honorowymi Odznakami Gryfa Zachodniopomorskiego. Marszałek Olgierd Geblewicz oraz członkini Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska wręczyli 22 takie odznaczenia.

Na wniosek Burmistrza Drawna Andrzeja Chmielewskiego srebrną Odznakę Gryfa Zachodniopomorskiego odebrała pani Krystyna Pietrzakiewicz z Drawna.

Gratulacje!!!

A. Łukasik

INFORMACJA O KONTROLACH KOMINIARSKICH

Burmistrz Drawna zgodnie z art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 1692 ze zm.) informuje o przeprowadzeniu przez osoby posiadające kwalifikacje kominiarskie okresowej kontroli źródeł ogrzewania, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 13 ust 1 i 2 ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.

Na właścicielnach i zarządcach obiektów budowlanych spoczywa ustawowy obowiązek zapewnienia co najmniej jednej w roku kontroli stanu technicznego użytkowanego obiektu budowlanego. Dotyczy to także stanu technicznego przewodów kominowych: dymowych, spalinowych i wentylacyjnych oraz instalacji gazowych.

Zgodnie z przepisami kontrole stanu technicznego przewodów kominowych przeprowadzają – osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominiarskim lub osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.

Oznacza to, że każdy kto posiada i zgłosił piec do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków podlega obowiązkowej kon-

troli zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. poz. 719 z późn. zm.) Kontrola ta obejmuje również weryfikację zadeklarowanego źródła ciepła.

Informacja z posiedzeń Rady Miejskiej w Drawnie

W okresie od września do listopada br. odbyły się 3 Sesje Rady Miejskiej w Drawnie. Radni pracowali zgodnie z przyjętymi porządkami obrad. Podczas obrad omawiano m.in. informacje o działaniach inwestycyjnych na terenie gminy, stan gospodarki odpadami komunalnymi w I półroczu 2022r., informację o działalności Komunalnego Zakładu Usługowo-Handlowego w Drawnie oraz sprawozdanie o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2021/2022.

W tym okresie Radni podjęli 21 uchwał, w tym trzykrotnie zmieniano budżet Gminy Drawno na 2022r. oraz Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Drawno na lata 2022-2038.

Rokrocznie w okresie jesiennym Rada musi określić wysokość stawek podatków lokalnych na 2023r. W naszej gminie kwoty podatków zostały podniesione o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w I półroczu 2022r., określony w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, który wyniósł 111,8%. W związku z tym stawki podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych w 2023r. wzrosną o 11,8%. Ustalając stawki tych podatków, które stanowią znaczący dochód własny Gminy Drawno, kierowano się koniecznością pozyskiwania dochodów w celu zapewnienia realizacji niezbędnych zadań gminy.

Rada Miejska w Drawnie podjęła również uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie dopłat do kapitału rezerwowego w Spółce KZU-H w Drawnie w wysokości 200.000,00 zł. Kwota dopłat została przekazana na realizację bieżących zadań Spółki. Naczelnym celem Spółki jest nieprzerwalne zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. W obecnej sytuacji Spółka traciła płynność finansową wskutek wstrzymania przez Wody Polskie podwyżki taryf za wodę oraz wzrostem kosztów energii i kosztów inflacji.

Rada podjęła 3 uchwały, które pozwolą na kontynuowanie w 2023 roku przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na liniach Drawno-Choszczno przez Brzeziny oraz Drawno-Zatom.

W wyniku rozstrzygniętego przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych Rada musiała podjąć uchwałę w sprawie podniesienia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w naszej gminie. I tak:

1) dla nieruchomości zamieszkałych: - 37,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca; w przypadku nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym opłata wynosi 35,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca,

2) dla nieruchomości niezamieszkałych opłata za pojemnik wynosi:

a) o pojemności 120 l – w wysokości 22,60 zł

b) o pojemności 240 l – w wysokości 45,20 zł

c) o pojemności 1100 l – w wysokości 207,16 zł.

3) dla domków letniskowych lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - w wysokości 206,19 zł

4) dla obiektów hotelowych – 14,43 zł miesięcznie od 1 m³ zużytej wody.

W przypadku kiedy właściciele nieruchomości wskazanych powyżej nie będą wypełniać obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny opłaty wynoszą czterokrotność należnej dla danej nieruchomości opłaty.

Na wniosek Burmistrza Rada podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Drawno na lata 2023-2030. Potrzeba rozpoczęcia prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju podyktowana jest wpływem okresu obowiązywania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Drawno na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2022. Ponadto Strategia będzie się wypisywać w aktualne uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne rozwoju społeczno-gospodarczego oraz perspektywę finansową Unii Europejskiej na lata 2021-2027.

Wszystkie uchwały są do wglądu w Urzędzie Miejskim w Drawnie w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie www.bip.drawno.pl w zakładce „SYSTEM RADA”. W zakładce tej znajdują się również relacje z obrad Rady oraz imienne wyniki głosowań.

DODATEK ELEKTRYCZNY

Od dnia **01 grudnia 2022 r. w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drawnie** można składać wnioski o nowe świadczenie – **dodatek elektryczny dla ogrzewających dom energią elektryczną** wprowadzony ustawą z dnia 07 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2127 z późn. zm.).

Dodatek elektryczny przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, niezależnie od dochodu, w przypadku, gdy są spełnione następujące warunki:

główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną i źródło to zostało zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków przy czym:

– energia elektryczna nie może pochodzić z mikroinstalacji, w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (**np. instalacja fotowoltaiczna wyklucza uzyskanie dodatku elektrycznego**),

– nie przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, na potrzeby którego zostało zakupione paliwo stałe, po cenie i od przedsiębiorcy, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw (Dz. U. poz. 1477 i 1692),

– nie przysługuje gospodarstwu domowemu, objętym pozytywnie rozpatrzoną uchwałą w sprawie wypłaty dodatku węglowego,

– nie przysługuje gospodarstwu domowemu, objętym pozytywnie rozpatrzoną uchwałą w sprawie wypłaty dodatku, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. poz. 1967).

Dodatek przysługujący jest w kwocie:

• **1 000 zł** lub,

• **1 500 zł** – w przypadku gdy zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh

Wniosek o wypłatę dodatku elektrycznego składa się w terminie od dnia 01 grudnia 2022 r. do dnia 01 lutego 2023 r.

Wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego złożone po dniu 01 lutego 2023 r. pozostawia się bez rozpoznania.

INAUGURACJA XII ROKU AKADEMICKIEGO 2022/23 DRAWIEŃSKIEGO UNIwersYTETU TRZECIEGO WIEKU POŁĄCZONA Z DNIEM SENIORA

Inauguracja kolejnego już roku akademickiego odbyła się 28 października 2022 r. w sali biesiadnej Drawieńskiego Ośrodka Kultury. Uroczystość rozpoczęła pani Krystyna Pietrkiewicz, prezes DUTW, która wspominała początki uczelnianej działalności drawieńskich seniorów oraz przybliżyła szczegóły nadchodzącego roku akademickiego. Przez najbliższe miesiące wielu słuchaczy będzie uczęszczało na wykłady oraz zajęcia organizowane w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Inauguracji towarzyszyła również prezentacja ilustrująca miniony rok działalności DUTW, przygotowana przez panią Annę Hińczą-Gnysińską.

Podczas uroczystej inauguracji zostały wręczone legitymacje członkowskie nowo przyjętym słuchaczom.

W imieniu seniorów zabrała głos Pani Tadeja Hołownia Przewodnicząca Gminnej Rady Seniorów w Drawnie życząc wszystkim z okazji Dnia Seniora długich lat życia w dobrym zdrowiu, pogody ducha i niegasnącego zapału spełniania marzeń. Podkreśliła także rolę babć i dziadków we współczesnym świecie, jakże inną niż jeszcze kilkanaście lat wcześniej.

Obecny na uroczystościach Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski życzył słuchaczom zdrowia i sukcesów oraz podziękował seniorom za ich szczególną aktywność - DUTW jest jednym z najprężniej działających stowarzyszeń w gminie Drawno. Sprawnie działające organizacje pozarządowe to sprawnie działający samorząd, dlatego z radością wspieramy DUTW w jego codziennym działaniu – mówił Burmistrz.

Prezes DUTW Pani Krystyna Pietrkiewicz 21 października uhono-

rowana została przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego Olgierda Geblewicza srebrną Odznaką Gryfa Zachodniopomorskiego i z tej okazji burmistrz złożył gratulacje i podziękowania Pani Krystynie za zaangażowanie i pracę na rzecz seniorów. Podziękowała również Pani Tadei Hołowni za pracę w Gminnej Radzie Seniorów.

Informację na temat realizowanych projektów dla seniorów w gminie Drawno przedstawiła Pani Kamila Pszenna.

W dalszej części spotkania uczestnicy wysłuchali ciekawego wykładu inauguracyjnego dr Rafała Iwańskiego pt. „Gerontechnologia: przyszłość czy mrzonka” czyli jak to jest z chorobami wieku senioralnego. Na zakończenie wystąpiła grupa taneczna DUTW „MARGARITA”. Całość inauguracji poprowadził pan Krzysztof Rutkowski.

A. Łukasik

NOWA ZJEŹDZALNIA NA PLACU ZABAW W DOMINIKOWIE

„Granty sołeckie” to coroczny, marszałkowski konkurs, którego celem jest wyróżnienie sołectwa podejmującego wartościowe inicjatywy na rzecz lokalnej społeczności.

W ramach tego konkursu gmina Drawno w tym roku otrzymała dofinansowanie w kwocie po 15 tysięcy złotych, na doposażenie placów zabaw w Sołectwie Dominikowo i Sołectwie Niemieńsko. Na dominikowskim placu zabaw oraz w Niemieńsku pojawiły się nowe elementy zabawowe, które umilą najmłodszym aktywne spędzanie czasu na świeżym powietrzu.

Z tej okazji, 16 listopada z inicjatywy mieszkańców Dominikowa odbyło się symboliczne przekazanie wielofunkcyjnej zjeżdźalni. Wśród zaproszonych gości byli: Starosta Choszczeński Wioletta Kaszak i Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski. Ksiądz Proboszcz Parafii Barnimie Wojciech Kozub poświęcił nową zjeżdźalnię i inne elementy zabawowe znajdujące się na placu zabaw.

Przy okazji tego wydarzenia mieszkańcy Dominikowa serdecznie podziękowali przedstawicielom Starostwa Powiatowego w Choszcznie za wybudowany chodnik. Jego oficjalne otwarcie nastąpi w terminie późniejszym, o czym poinformujemy.

Miłym akcentem spotkania był słodki poczęstunek przygotowany przez Panię z Koła Gospodyń Wiejskich w Dominikowie.

A. Łukasik

PODPISANIE UMOWY O WSPARCIE ZAKUPU SAMOCHODU POŻARNICZEGO DLA OSP W DRAWNIE

20.10.2022 roku odbyło się uroczyste podpisanie umowy dofinansowania zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Drawnie. Koszt zakupu to 290 000 zł. Wniosek otrzymał dofinansowanie w kwocie 214 200 zł. Wkład własny na zakup samochodu w wysokości 75 800 zł zabezpieczony został z budżetu Gminy Drawno.

Dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020-działanie 3.4 - Adaptacja do zmian klimatu.

Umowę w obecności Burmistrza Drawna Andrzeja Chmielewskiego z ramienia Urzędu Marszałkowskiego podpisała Członkini Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska z przedstawicielami Ochotniczej Straży Pożarnej w Drawnie.

Zakupiony pojazd o wysokich parametrach operacyjnych znacząco wzmocni potencjał ratowniczo-gaśniczy jakim dysponuje aktualnie OSP w Drawnie. Umożliwi on bowiem utrzymanie jednostki na wysokim poziomie gotowości bojowej.

A. Łukasik

UROCZYSTE PODNIESIENIE FLAGI NA MASZT

30 września 2022 roku przed budynkiem Urzędu Miejskiego w Drawnie odbyło się uroczyste podniesienie flagi państwowej na maszt. Patriotyczna inicjatywa, zrealizowana została pod honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego.

W samo południe przybyłych na uroczystość zaproszonych gości, mieszkańców i dzieci ze Szkoły Podstawowej oraz Przedszkola Miejskiego w Drawnie przywitał Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski.

Wśród zaproszonych gości byli: Pani Marlena Małąg Minister Rodziny i Polityki Społecznej, Czesław Hoc Poseł na Sejm RP, Jarosław Rzepa Poseł na Sejm RP, Mateusz Wagemann Wicewojewoda Zachodniopomorski, Marek Subocz Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, radni RM w Drawnie i Rady Powiatu, sołtysi, dyrektorzy i kierownicy zakładów pracy, dzieci i mieszkańcy Gminy Drawno.

Mieszkańcy naszej gminy wykazali się dużym zaangażowaniem, co pozwoliło pozyskać tutejszemu samorządowi środki na budowę masztu oraz flagę i w ten symboliczny sposób uhonorować poległych za wolność i niepodległość Ojczyzny – powiedział Burmistrz Drawna.

Głos zabrała również pani Marlena Małąg, Pan Czesław Hoc i Pan Jarosław Rzepa dziękując burmistrzowi oraz mieszkańcom Gminy Drawno za godne upamiętnienie zwycięstwa wojsk Rzeczypospolitej nad armią bolszewicką w Bitwie Warszawskiej 1920 roku poprzez umieszczenie flagi na maszcie, ukazując tym samym jak ważne są symbole narodowe w życiu Polaków. Pogratulowali aktywności i zaangażowania mieszkańców gminy Drawno.

Podniesienia flagi państwowej dokonał Burmistrz Drawna wraz z Panią Marleną Małąg i Aleksandrem Dementiewem. Uroczystość odbyła się w rytm hymnu państwowego w obecności wszystkich zebranych.

Część artystyczną zaprezentowały uczennice Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Drawnie - Iga Nowak w wierszu pt. „Moja mała ojczyzna” i Martyna Cichocka w wierszu pt. „Polska”.

A. Łukasik

ZAKOŃCZENIE PROGRAMU „DZIAŁAJ LOKALNIE”

Informujemy, że zakończona została realizacja projektu współfinansowanego ze środków Programu Działaj Lokalnie w ramach projektu „Spotkajmy się nad wodą- spotkania szkoleniowo- integracyjne dla mieszkańców Drawna”.

Program „Działaj Lokalnie” został dofinansowany ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Program realizowany był przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce. Edycja konkursu „Działaj Lokalnie” 2022 dofinansowana była również ze środków gmin: Czaplinek, Drawno, Drawsko Pomorskie, Kalisz Pomorski, Mirosławiec, Wierzchowo i Złocieniec oraz Powiatu Drawskiego.

REKREACYJNE ZAGOSPODAROWANIE TERENU PRZY ULICY POTOKOWEJ W DRAWNIE

W środę tj. 30 listopada br. w Urzędzie Miejskim w Drawnie Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski podpisał umowę z Wicemarszałkiem Województwa Zachodniopomorskiego Olgierdem Kustoszem na „Rekreacyjne zagospodarowanie terenu zlokalizowanego na obszarze nowego osiedla mieszkaniowego przy ul. Potokowej w Drawnie”.

Przez ostatnie 3 lata na osiedlu przebudowano 4 ulice tworząc ogólnodostępne, estetyczne i bezpieczne miejsce dla życia mieszkańców. W centrum tego estetycznego osiedla zaplanowano utworzenie strefy rekreacji i edukacji. Teren zostanie wyrównany, wykonana zostanie nawierzchnia bezpieczna z piasku na powierzchni około 100 m².

W ramach tej operacji na działce nr 512 zostaną zamontowane 2 innowacyjne zestawy dla dzieci typu kopalnia piachu, 5 paneli edukacyjnych o różnej tematyce (np. matematyka, zwierzęta, itp.) 4 ławki z oparciami, 3 betonowe kosze na śmieci z wkładem, 1 stojak na rowery i 5 donic betonowych ozdobnych. Zasadzone zostaną krzewy ozdobne nasadzone na obrzeżach działki w ilości do 50 szt. oraz kwiaty ozdobne w donicach betonowych. Po zakończeniu inwestycji powstanie ogólnodostępne i bezpieczne miejsce do rekreacji dla mieszkańców i turystów odwiedzających naszą gminę.

Termin realizacji planowany jest do końca roku 2023.

Całkowita wartość zadania to: 218 097,00 zł. Inwestycja została dofinansowana z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w kwocie 138 775,00 zł.

A. Łukasik

DRAWIEŃSKI OŚRODEK KULTURY

WYSTAWIENNICZY JARMARK BOŻONARODZENIOWY

4 grudnia 2022r. odbył się w naszej Gminie po raz pierwszy Wystawienniczy Jarmark Bożonarodzeniowy. Podsumowując, chciałabym podziękować Wam za to wspólne wspaniałe przedsięwzięcie. Dzięki tylu zaangażowanym osobom przeszedł już on do historii i na pewno, dla mnie, a mam nadzieję, że i nie tylko dla mnie był on wspaniałym przeżyciem. Pokazał, że potrafimy się jednoczyć, że nasi mieszkańcy są kreatywni i twórczy, że mamy bardzo utalentowanych członków naszej społeczności, że razem możemy czynić wielkie rzeczy - za te niesamowite doznania, za tę atmosferę, za cząstkę Was i Waszego zaangażowania zwyczajnie DZIĘKUJĘ .

Ale nie byłabym sobą, gdybym nie podziękowała i każdemu z osobna. Słę podziękowania dla tych wszystkich wystawców-naszycy mieszkańców i znajomych, którzy są, byli z nami, pokazali jakie wspaniałe rzeczy tworzą: Władysława Szczodrowska z Paniami z Sołectwa Drawno, Pani Dorota Konopelska, Magdalena Taratajcio z Paniami z Sołectwa Barnimie, Pani Agata Kolasa, Magdalena Michalczyk z Paniami z Sołectwa Brzeziny, Anna Sroczyńska z Paniami z Sołectwa Święciechów, Pani Agnieszka Kołodziejska z Paniami z Sołectwa Niemieńsko, Panie Agnieszka Kasprzak, Agnieszka Biegniewska, Monika Michalak, Sylwia Kaczor, Aneta Skoczylas, Agnieszka Bozowska, Małgorzata Kukulka, Magdalena Szpulak, Krystyna Filipczak Danuta Gonkiewicz, Danuta Kisiel, Aneta Dzierbun, Iwona Osinska, Anna Barska, Gościn nad Drawą - Pani Marta Piechota-Kondela z mężem, Weronika Wróbel - Słodko i Słono, Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy w Drawnie z Panią ą, Uczestnicy i Pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Drawnie, dla wystawców z Koszalina, Kalisza Pomorskiego, Cybowa i Bierzwnika.

Ogromne podziękowania za pomoc w przygotowaniu wydarzenia w dniu imprezy: Aleksandra Roślik, Magdalena Szpulak, Małgorzata Kukulka, Agnieszka Kołodziejska, Ryszard Kołodziejcki, Tomasz Filar, Rafał Horba, Marcin Wojciechowski, Grzegorz Koziorowski, Łukasz Wnuczko, Hubert Gmurowski, Marek Gnysiński, Zbigniew Bogdański. Podziękowania również

dla Pana Wojciech Małyko za drzewka. Dziękuję Pawłowi Ciechanowiczowi za te odwiedziny z Laponii. Słę podziękowania do Aleksandry Roślik i Magdaleny Szpulak za pomoc w pakowaniu tych 1000 pierniczeków i ich wspólne wcześniejsze dekorowanie. Podziękowania słę również do wszystkich występujących osób: Dzieci z zajęć języka angielskiego Open Your Mind Aleksandra Roślik, Drawieńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku - Zespołowi Anibabki, Zespołowi Drawianki, Grupie My z Choszczna, Uczestnikom i Pracownikom ŚDS w Drawnie, Nikoli Kliś. To Wasze występy podkreślały atmosferę Jarmarku Bożonarodzeniowego. Dziękuję Pani Danusi Kubisztal.

I dziękuję Wszystkim zaangażowanym osobom, których nie wymieniałam z imienia i nazwiska. Dzięki Wam i dzięki naszym mieszkańcom oraz gościom odwiedzającym Jarmark Bożonarodzeniowy w Drawnie - atmosfera była naprawdę magiczna. Wielkie DZIĘKUJĘ .

XI PAPIESKI FESTIWAL PIOSENKI CHRZEŚCJAŃSKIEJ

16 października 2022r. w sali biesiadnej Drawieńskiego Ośrodka Kultury odbył się XI Papieski Festiwal Piosenki Chrześcijańskiej pod HONOROWYM PATRONATEM BURMISTRZA DRAWNA, PANA ANDRZEJA CHMIELEWSKIEGO, zorganizowany przez Drawieński Ośrodek Kultury oraz Księdza Dariusza Doburzyńskiego, Proboszcza Parafii pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Drawnie. Festiwal otworzył Burmistrz Drawna, pan Andrzej Chmielewski, który był gościem podczas całej uroczystości. Bardzo nam miło, że w skład komisji konkursowej oprócz Księdza Proboszcza znaleźli się tak znani i znakomici artyści, muzycy i ludzie kultury jak Pan Paweł Lemiesiewicz oraz Pan Piotr Jarzyna. W tym roku całe wydarzenie odbyło się w klimatycznym, kameralnym miejscu, w sali biesiadnej, gdzie przy kawie i cieście uczestnicy mogli obejrzeć występy poszczególnych Uczestników Festiwalu. W tym wydarzeniu wzięły udział dzieci w kategorii klas I-III szkoły podstawowej, młodzież klas VII-VIII szkoły podstawowej oraz I klasy szkoły średniej, młodzież od 16 roku i dorośli oraz - co było nowością - zespoły. Najliczniejszą kategorię reprezentowały dzieci w kategorii klas I-III: Maja Kaczmarzewska z Kalisza Pomorskiego, Aleksandra Szczepaniak z Recza, Nina Ogłodzińska z Recza, Łucja Matuszewska z Recza, Amelka Leciejewska ze Świąciechowa, Alicja Bojaruniec z Chomętowa, Bianka Krykwińska z Drawna.

W tej kategorii I miejsce zajęła Nina Ogłodzińska, II miejsce Aleksandra Szczepaniak, a III miejsce Alicja Bojaruniec. Wyróżnienie otrzymała Amelka Leciejewska.

W kategorii klas VII-VIII szkoły podstawowej oraz I klasy szkoły średniej I miejsce zajęła Aleksandra Juchniewicz ze Szczecina.

W kategorii powyżej 16 lat: I miejsce zajęła Daria Zając ze Szczecina, II miejsce Stanisława Górnik z Kalisza Pomorskiego, II miejsce Agata Mazur- Misiura z Białego Zdroju.

I miejsce w kategorii Zespół zajął zespół „Grupa My” z Choszczna. Bardzo dziękujemy wszystkim uczestnikom za wspaniałe występy,

a instruktorom, opiekunom za przygotowanie uczestników. Szczególne podziękowania dla Pani Ewy Kociuby z Recza, która na ten festiwal przygotowała trzy uczestniczki oraz rodzicom, którzy sami przygotowali swoje dzieci. Dziękuję również Panu Jerzemu Januszewskiemu za przybycie oraz uświetnienie części pozakonkursowej tego wydarzenia swoim występem. Dziękuję też Pani Stanisławie Górnik i Pani Agacie Mazur - Misiura za poprowadzenie muzycznej części pozakonkursowej. Podziękowania kieruję jeszcze do Pani Agnieszki Kasprzak, Pani Moniki Michalak oraz Pani Magdy Michalczyk za przepiękną dekorację tego wydarzenia. Dziękuję Pani Monice Michalak za pomoc oraz za pyszne ciasto. Dziękuję Jakubowi Wiśniowskiemu za przygotowanie prezentacji do wspólnego śpiewania karaoke oraz Maciejowi Kowalczykowi za pomoc przy dyplomach. Dziękuję wszystkim, którzy tego dnia byli z nami, by uczcić dzień Papieski. Uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy, nagrody rzeczowe i upominki wykonane w pracowni ceramicznej Drawieńskiego Ośrodka Kultury prowadzonej przez Panią Ewę Biniecką.

Izabela Kowalczyk

SPEKTAKL 'THE WIZARD OF OZ'

6 grudnia 2022r. z okazji Mikołajek w Drawieńskim Ośrodku Kultury odbył się spektakl w wykonaniu dziecięcej grupy teatralnej w angielskiej wersji językowej - 'The Wizard of Oz' („Czarnoksiężnik z Krainy Oz”) w reżyserii Izabela Kowalczyk oraz Aleksandra Roślik - Open Your Mind. Dzieci - średnia wieku 9 lat zaprezentowały się fenomenalnie. Gra aktorska na wysokim poziomie, słowo, gest, mimika - wszystkie te elementy tak współgrały, że zdawać by się mogło, że to doświadczeni aktorzy. Młody wiek naszych aktorów to nie jedyny element trudności, dzieci grały w sztuce po angielsku. Ich długie kwestie, swoboda w obyciu ze sceną, odpowiednia dykcja oraz odwaga sceniczna, to kolejne elementy, który sprawiają, że dech zapiera w piersiach. I mimo że od 9 miesięcy ćwiczyliśmy tę sztukę, to aż iza się kręciła w oku z DUMY. Poza tym fantastyczne stroje, scenografia, charakterystyka oraz choreografia stworzyły niezapomniany klimat. W spektaklu wystąpili:

Dorothy - Julia Morcinek, The Scarecrow - Miłosz Kowalczyk, The Tin Man- Igor Wrzochal, The Lion- Artur Tulko
Oz- Paweł Janicki, Aunt Em- Zuzanna Durczewska, Uncle Henry, Narrator- Bianka Krykwińska, The Good Witch of the North- Róża Słodkowska, The Bad Witch of the West- Zofia Buchajczyk
The Good Witch of the South- Marta Stępniewska, The Guard- Antonina Ciechanowicz, Munchkins- Klara Świerczewska, Sandra Węglarz, Winged Monkeys- Lena Koziorowska, Anastazja Janicka also as a Narrator

Dziękujemy z Panią Aleksandra Roślik:

RODZICOM - za wspaniałe stroje

Agnieszka Kasprzak-za charakterystykę dzieci

Paniom: Agnieszka Kasprzak, Sylwia Kaczor, Magdalena Michalczyk, Agnieszka Kołodziejska, Monika Michalak, Magdalena Szpułak, Agnieszka Biegniewska za wspólne trzy tygodnie pracy nad scenografią oraz za pomoc w przedstawieniu przy zmianach sceny (oj, było co robić), Kuba Buchajczyk za realizację Live'a, Patryk Krykwiński za współpracę przy realizacji Live'a, Kuba Buchajczyk - także za zapowiedzi wydarzenia, Jakub Wiśniowski - dziękuję za

przetłumaczenie całej sztuki na język polski i stworzenie 258 slajdów z tłumaczeniem, na potrzeby występu, Krystyna Kubicka za organizację Sali bankietowej, Marek Gnysinski - nagłośnienie, Zbigniew Bogdański za SOS mikołajowe. Dodam jeszcze, że część tego przedsięwzięcia została wsparta finansowo przez panią Aleksandrę Roślik -Open Your Mind oraz Pawła Kowalczyka- firma „PAVO”.

Na zakończenie dzieci otrzymały ufundowany przez nas tort stworzony w klimacie sztuki, słodkości od Burmistrza Drawna oraz upominki przygotowane przez rodziców. Jestem dumna, że w naszym Drawnie możemy realizować tak wspaniałe przedsięwzięcia To było niezapomniane popołudnie.

Link do obejrzenia spektaklu

<https://m.youtube.com/watch?v=B0taDvile1o#bottom-sheet>

Izabela Kowalczyk

EVENT CHARYTATYWNY DLA KRZYSIA

22 października 2022r. na Placu Wolności w Drawnie odbył się event charytatywny dla 1,5-letniego Krzysia z Inśka. WSPÓLNIE MIESZKAŃCY NASZEJ GMINY I ZAANGAŻOWANE OSOBY zebrały kwotę 13 346,12 zł. Dziękujemy z całego serca za wspólne działanie i za to, że mogliśmy jako mieszkańcy taki mały gest zrobić. Na to wydarzenie pracowało dużo osób - były i stoiska z pysznościami oraz kwiatami, gra prezentowa, pokaz ratownictwa przygotowany przez Ochotniczą Straż Pożarną z Brzezin, można było przejechać się zabytkowym motocyklem jednego z członków Stowarzyszenia Historyczno-Eksploracyjnego, wsiąść również na motocykle członków Klubu Motocyklowego, zrobić sobie zdjęcia z naszymi maskotkami lub posłuchać muzyki. Odbyła się również mała licytacja.

Za to wszystko dziękuję: Paniom: Elżbieta Koziorowska, Anna Barska, Iwona Osinska, Aneta Dzierbun, Benia Wytlib, Mirosława Lewandowska, Dorota Konopelska ze Szkoły Podstawowej w Drawnie dla Pracowników Biblioteki Publicznej w Drawnie - Pani Barbary Zajączkowskiej i Pani Emilii Wojtowicz, dla Rodziców, Rady Rodziców i Pracowników Przedszkola Miejskiego w Drawnie, Stowarzyszenia Historyczno - Eksploracyjnego, dla Miłośników i Członków Stowarzyszenia Motocyklowego zarówno z Drawna jak i z Recza i Stargardu, dla Członków Ochotniczej Straży Pożarnej z Brzezin, dla Pani Anny Kozłowskiej oraz Pracowników i Uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy, dla Sołtysów z Brzezin - Pani Agata Kolasa, ze Świąćciechowa - Pani Anna Sroczyńska, z Niemieńska - Agnieszka Kołodziejska, przedstawicieli Sołectw oraz Mieszkańców Sołectw przygotowujących ciasto, pierogi (Sołectwo Brzeziny), zupę grochową (Sołectwo Świąćciechów), bigos (Sołectwo Chomętowo), pajdę chleba ze smalcem (Pani Władysława Szczodrowska i Pani Władysława Słodkowska), pracownikom Drawieńskiego Ośrodka Kultury - Paniom: Agnieszce Kasprzak, Agnieszce Biegniewskiej, Agnieszce Kołodziejskiej, Sylwii Kaczor, Monice Michalak, Magdalenie Michalczuk, Krystynie Kubickiej, Panu Markowi Gnysińskiemu; Pani Ewelinie Krykwińskiej, Panu Patrykowi Krykwińskiemu, Panu Andrzejowi Osińskiemu, Panu Grzegorzowi Koziorowskiemu, Pani Agacie Buchajczyk, Pani Agnieszce Leciejewskiej, Pani Anicie Grześkiewicz, Pani Lucynie Ściana, Pani Annie Łukasiuk, Pani Monice Ratajczak-Filar i Panu Tomaszowi Filar - Owocowy Sad - Letnia Strefa Wypoczynku (pyszne naleśniki), Pani Ewelinie Ciosmak i Panu Robertowi Ciosmak (ufundowanie chryzantem), Panu Pawłowi Sarna „Polskie Kwiaty” (ufundowanie chryzantem i wrzósów), Pani Jolancie Garbicz „Piekarnia Suliszewo” (ufundowanie chleba), darczyńcom rzeczy: Aleksandra Chrobot, Aleksandra Roślik, Paula Kononowicz i Sławomir Nowak, Małgorzata Wiśniowska, Małgorzata Kukulska, Adam Zarecki, Państwo Elżbieta i Zbigniew Majewscy, Pani Danusia Kisiel, Pan Przemysław Stepniowski, Środowiskowy Dom Samopomocy, Sylwia Kaczor, Agnieszka Kasprzak, Paweł Skrzypiec i Anonimowo rowerek dziecięcy; wsparciu finansowemu: Aleksandra Roślik - szkoła językowa „Open Your Mind”, Pani Paula Kononowicz i Pan Sławomir Nowak, Państwo Ewelina i Patryk Krykwiński, Pan Paweł Kowalczyk. Dziękujemy GRUPIE FEERIA Z

CHOSZCZNA oraz GRUPIE MY z CHOSZCZNA za przybycie i wspaniałe występy artystyczne. Podziękowania kieruję do młodzieży, która wystąpiła w strojach reklamowych znanych postaci z bajek - Michasi Michniewicz, Kubie Wiatrowi, Szymonowi Wiatrowi, Krystianowi Wiatrowi, a także za pomoc Nikodemowi Biegniewskiemu.

Dziękujemy z całego serca WSZYSTKIM OSOBOM, które upiekły ciasto, wszystkim osobom, które tego dnia były z nami, wsparły tę akcję. Mamy nadzieję, że cegiełka z Drawna będzie pomocna. Dziękujemy też mieszkańcom Świąćciechowa za wsparcie akcji w niedzielę w swojej miejscowości.

Izabela Kowalczyk

PODSUMOWANIE PROJEKTU NOWEFIO

Na początku października działające przy Drawieńskim Ośrodku Kultury Stowarzyszenie COOLturaalne Drawno zakończyło również projekt współfinansowany ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030 dofinansowanego w kwocie 5000 zł. Dziękujemy naszym członkom i wszystkim zaangażowanym osobom, które przyczyniły się do realizacji tego projektu. W ramach projektu odbyły się też występy artystyczne muzyki ludowej podczas Festiwalu Piosenki Ludowej, warsztaty tańca ludowego, warsztaty wyplatania wianków podczas Lata nad Drawą, warsztaty decoupage.

PODSUMOWANIE PROJEKTU „WAKACYJNA AKTYWACJA”

Szanowni Państwo, jak część Państwa wie, przy naszym Ośrodku Kultury działa Stowarzyszenie COOLturaInne Drawno. Jego członkami są w większości pracownicy Drawieńskiego Ośrodka Kultury. Praca w Stowarzyszeniu, to praca społeczna. Pisząc projekty, staramy się pozyskać pieniądze na działalność kulturalną. A w uproszczeniu wygląda to tak, że bez wynagrodzenia, piszemy projekty, społecznie często prowadzimy zajęcia lub wydarzenia związane z projektem, tworzymy wszystko, co dotyczy projektu od plakatu, informacji, przygotowania wydarzenia, po jego realizację, fotorelację, umieszczenie informacji o dofinansowaniu, logotypów itp. po zakupy projektowe, aż do napisania raportu końcowego, zebrania i opisanie faktur, zaksięgowania i odesłania wszystkich dokumentów zarówno w wersji elektronicznej, jak i papierowej... To tak w skrócie, jak to działa. I chcemy się podzielić informacją, że realizowaliśmy projekt dofinansowany w kwocie 4500 zł pn. „Wakacyjna aktywacja” ze środków programu Działaj Lokalnie Polsko- Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Ośrodek Działaj Lokalnie w Złocieńcu Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem wałęckim”. Zadanie było współfinansowane ze środków Gminy Drawno.

W ramach projektu odbyły się:

-warsztaty gry w szachy - „wakacyjny klub szachowy”; zajęcia pro - eko z uatrakcyjnieniem miejsc zielonych wokół Drawieńskiego Ośrodka Kultury, z którego terenu korzysta nasze Stowarzyszenie wraz z ogniskiem na koniec; zajęcia „Planszówki na start” (zajęcia z edukacyjnymi grami planszowymi dla dzieci);

gra terenowa pt. „Co wiesz o naszym Drawnie?”; warsztaty budowania z klocków lego; podstawy programowania; zajęcia ruchowe, gry zespołowe; wakacyjne zajęcia zumbi; - wakacyjne kino plenerowe.

Dziękujemy Ośrodkowi Działaj Lokalnie Partnerstwo Drawy z Liderem Wałęckim za wsparcie i pomoc merytoryczną, członkom Stowarzyszenia - pani Agnieszce Kasprzak, pani Agnieszce Biegnowskiej, pani Agnieszce Kołodziejkiej, pani Monice Michalak, pani Sylwii Kaczor za pomoc przy realizacji projektu- przeprowadzenie części zajęć oraz Maciejowi Kowalczykowi - za poprowadzenie zajęć szachowych, Miłoszowi Kowalczykowi za podzielenie się klockami lego i zajęcia z kreatywnego budowania lego, a pani Marcie Klukaczewskiej za pomoc w rozliczeniu projektu.

Izabela Kowalczyk

OBCHODY ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI W DRAWNIE

11 listopada to najważniejsze święto państwowe w naszym kraju, które obchodzone jest na cześć odzyskania przez Polskę niepodległości po 123 latach zaborów. W tym roku przypadła już 104. rocznica tego wydarzenia. I w naszym miasteczku również corocznie czynimy ten ważny dla naszego kraju moment. W tym roku obchody Święta Niepodległości rozpoczęliśmy o godz.12.00 od Mszy Świętej za Ojczyznę. Druga część wydarzenia miała miejsce w sali widowiskowej „Wedel” Drawieńskiego Ośrodka Kultury. O godz. 14.00 gości przywitał Burmistrz Drawna, Pan Andrzej Chmielewski podkreślając jak ważną datą dla Polaków jest właśnie 11 listopada. Po tym zgromadzeni goście mogli obejrzeć występ artystyczny w wykonaniu uczniów klasy Va i Vb ze Szkoły Podstawowej w Drawnie przygotowany przez Panie: Annę Górską i Edytę Musiałek. „Pociąg do Wolności” pokazywał historię naszego kraju od upadku aż po rok 1918. Klimat występu współtworzyła piękna scenografia oraz stroje młodych wykonawców. Dopełnieniem występu była muzyka oraz piosenki patriotyczne w wykonaniu dzieci.

W kolejnej części tego uroczystego dnia odbył się Turniej Strzelecki przygotowany przez członków Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej we współdziałaniu Drawieńskiego Ośrodka Kultury oraz Burmistrza Drawna. Uczestnicy mogli wystartować w czterech kategoriach: Paż, Giermek, Rycerz i Diana. Ponadto odbył się turniej o Króla Kurkowego. Polegał on na tym, że wszyscy chętni uczestnicy musieli tak trafić w patyk, do którego przymocowany był kogut, by go strącić. Ostatecznie udało się to Pani Annie Kozłowskiej, która w tym roku została Królem

Kurkowym. Insignia przekazał tegorocznej zwyciężczyni Pan Patryk Krykwiński - zwycięzca ostatniego, XIV turnieju a piękny puchar wręczyli: Burmistrz Drawna, Pan Andrzej Chmielewski oraz Prezes TPZD, Pan Marian Kuc. W poszczególnych kategoriach wręczono również statuetki za zajęcie I, II oraz III miejsca. Turniej cieszył się ogromnym zainteresowaniem.

Na najmłodszych czekały też atrakcje w postaci możliwości zrobienia sobie według własnego projektu przypinki okolicznościowej, upamiętniającej ten dzień. Poza tym na uczestników obchodów tego dnia czekał słodki poczęstunek.

Dziękujemy wszystkim zaangażowanym osobom, dzięki którym ten dzień mógł właśnie tak wyglądać i tak przebiegać.

Izabela Kowalczyk

AKCJA PIECZENIA PIERNICZKÓW

24.11.2022r. w Drawieńskim Ośrodku Kultury odbyło się wspólne pieczenie pierniczek przez mieszkańców naszej gminy. Wiemy, że to akcja, która jest miłym akcentem wprowadzającym w okres Świąt, ale w tym roku frekwencja przerosła nasze najsmielwsze oczekiwania. Przybyło mnóstwo dzieci, rodziców, a nawet jeden wychowawca ze szkoły podstawowej wraz ze swoją klasą. Ponadto przybyły również nasze panie ze świetlic wraz ze swoimi podopiecznymi. Nie nadążyliśmy piec pierniczek, tyle było rąk do ich tworzenia. Dzieci mogły później udekorować ciasteczka. W międzyczasie kosztowały tego, co zrobiły. Jeśli ktoś był, to może potwierdzić, że była taka energia, że czuć ją było poza naszym Drawnem. Dzieci bawiły się doskonale - ich radość, uśmiech, niespożyta energia emanowały wszędzie. Najlepsza sensoplastyka i terapia. Było wspaniale. Dziękuję, że BYLIŚCIE, że razem stworzyliśmy coś wspaniałego. Dziękuję wszystkim osobom, które pomogły tego popołudnia, dziękuję wszystkim osobom, które zakupiły produkty na to wydarzenie. Dzięki Waszej hojności i zaangażowaniu mogliśmy podarować ten moment

naszym dzieciom. Wielkie dzięki. Jesteśmy wspaniali. Dodam jeszcze, że 28 listopada w pieczeniu pierniczek wraz z wychowawcą oraz z rodzicami wzięła udział klasa IIIa, a 30 listopada klasa IIIb.

CO SŁYCHAĆ W NASZYCH ŚWIETLICACH

Świetlica Wiejska w Niemińsku

Pierwsza połowa września w świetlicy była miesiącem bardzo pracowitym, ponieważ trwały przygotowania do Dożynek Gminnych oraz do Dożynek Wojewódzkich. A w drugiej połowie miesiąca dzieci dużo czasu spędzały na świeżym powietrzu grając i bawiąc się. W miesiącu październik dzieci tworzyły piękne prace z darów natury, które zbieraliśmy podczas spacerów. Dzieci wraz z KGW tworzyły stroiki na Wszystkich Świętych. Odbył się również event dla Krzysia, w którym uczestniczyło sołectwo i KGW. W listopadzie i grudniu przygotowaliśmy się do Wystawienniczego Jarmarku Bożonarodzeniowego w Drawnie i Wigilii pod Gwiazdami w Choszcznie. Pracowałam też w Drawieńskim Ośrodku Kultury nad przygotowaniem scenografii do spektaklu „Czarnoksiężnik z Krainy Oz” w angielskiej wersji językowej. Dziękuję dzieciom, mieszkańcom, KGW i pani sołtys za zaangażowanie w życie świetlicy.

Świetlica Wiejska w Chomętowie

Miesiąc wrzesień rozpoczął się w naszej świetlicy przygotowaniami do Dożynek Gminnych. Ćwiczyliśmy piosenki biesiadne i przyśpiewki, które zaprezentowaliśmy na Dożynkach. Później wspólnie z mieszkańcami posprzątałyśmy naszą miejscowość. Na świetlicy tworzyliśmy prace plastyczne różnymi metodami (za pomocą - farb, plasteliny, flamastrów itp.) związane z minionymi wakacjami jak i zbliżającą się jesienią. Korzystając z ładnej pogody dzieci spędzały czas na zabawach i grach na świeżym powietrzu. W październiku tworzyliśmy prace z darów jesieni. Wspólnie z paniami z naszej miejscowości uczyłyśmy się wyplatać makramy. Przygotowywaliśmy również prace, które podarowaliśmy na event dla chorego Krzysia. Wraz z innymi wychowawcami świetlic, stworzyliśmy dekoracje na Dzień Papięski. Listopad upłynął nam głównie na przygotowaniach do Jarmarku Bożonarodzeniowego. Tworzyliśmy piękne wianki i stroiki świąteczne. Piekliśmy również pierniki w Drawieńskim Ośrodku Kultury. Ponadto przeprowadziłam warsztaty z makramy dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Drawnie. Pracowałam też w Drawieńskim Ośrodku Kultury nad przygotowaniem scenografii do spektaklu „Czarnoksiężnik z Krainy Oz” w angielskiej wersji językowej.

Świetlica Wiejska w Brzezinach

W czasie ostatnich 3 miesięcy wiele się działo w Świetlicy Wiejskiej w Brzezinach. We wrześniu zorganizowaliśmy z Panią Sołtys oraz Panią Radną, ognisko dla dzieci i młodzieży, w którym brała udział również Ochotnicza Straż Pożarna z Brzeziny. W miesiącu październiku, bawiliśmy się w małych cukiernikach piekąc i dekorując babeczki, braliśmy udział w warsztatach malowania na wodzie ebru, które odbyły się w Drawieńskim Ośrodku Kultury. Wraz z innymi wychowawcami świetlic, stworzyliśmy dekoracje na Dzień Papięski. Pod koniec miesiąca odbyła się akcja lepienia pierogów na event charytatywny dla Krzysia, w którym również braliśmy udział. W listopadzie korzystaliśmy z pięknej pogody szukając darów jesieni, dużo spacerowaliśmy, odbywały się różne zawody na świeżym powietrzu m.in. skoki na piłce, zrobienie największej bańki mydlanej. Uczestniczyliśmy we wspólnym pieczeniu pierniczek w Drawieńskim Ośrodku Kultury. Ostatnie 2 tygodnie spędziliśmy na przygotowaniach do Wystawienniczego Jarmarku Bożonarodzeniowego w Drawnie oraz na tworzeniu dekoracji świątecznych. Razem z pracownikami Drawieńskiego Ośrodka Kultury pracowałam nad przygotowaniem scenografii do przedstawienia pt. „The Wizzard of Oz”.

Świetlica Wiejska w Świeciechowie

We wrześniu dzieci wyszywały i zdobiły filc, grały w gry planszowe i wycinały jesienne ozdoby, którymi następnie ozdobiłyśmy okna w naszej świetlicy. Dzieci brały również udział w zabawach grupowych. W październiku na świetlicy w Świeciechowie odbywały się zajęcia kulinarne. Dzieci uczestniczyły również w grach i zabawach na świeżym powietrzu, zbierając kasztany, z których później powstawały ciekawe figurki. W związku ze zbliżającym się świętem zmarłych dzieci sprzątały groby znajdujące się na cmentarzu w Świeciechowie. Ponadto pomagałam przy dekoracji w związku z Papięskim Festiwalem Piosenki Chrześcijańskiej w Drawnie. W listopadzie dzieci brały udział we wspólnym pieczeniu pierniczek w Drawieńskim Ośrodku Kultury. W miesiącu tym, trwały również przygotowania do Jarmarku Bożonarodzeniowego, w którym wzięliśmy udział oraz do wystroju naszej świetlicy w tematyce Świąt Bożego Narodzenia. Wspólnie z paniami z innych świetlic pracowałam nad scenografią do spektaklu „The Wizzard of Oz”.

BIBLIOTEKA PUBLICZNA W DRAWNIE

Kolejny już raz biblioteka bierze udział w projekcie „Mała Książka - Wielki Człowiek”, kierowanym do najmłodszych czytelników. Dzięki temu projektowi chcemy rozwijać pasję do czytania wśród dzieci w wieku przedszkolnym. Dlatego jeżeli jeszcze dziecko nie jest zapisane w naszej bibliotece, to zapraszamy rodziców ze swymi pociechami. Zapisując się jako nasz czytelnik, państwa pociecha otrzyma pakiet startowy, który składa się z dwóch książek. Oprócz tego „świeży czytelnik” otrzyma imienną kartę, na której będzie zbierał/ła naklejki. Komplet naklejek bę-

dzie uhonorowany wręczeniem dyplomu i małej niespodzianki. Mam nadzieję, że to zachęci Was rodzice do tego aby Nas odwiedzić i sprawiać dzieciom radochę ze zbierania kolorowych naklejeczek.

Jest nam niezmiernie miło pochwalić się powstaniem w bibliotece sekcji Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Z każdym dniem jest więcej chętnych Pań do udziału w takich spotkaniach. Na czym one polegają – już tłumaczę. Spotykamy się raz w miesiącu, przez ten okres (od spotkania do spotkania) mamy przeczytać książkę jaką wspólnie wybierzemy. Następnie na spotkaniu omawiamy ją, każda z Pań ma okazję się wypowiedzieć na jej temat. Jesteśmy już po pierwszej lekturze jaką była książka Ni-

cholasza Sparksa „Kraina marzeń”. Następne spotkanie odbędzie się 30 grudnia z książką Kristin Hannah pt. „Wyśnione szczęście”. 25 listopada obchodziliśmy „Dzień Pluszowego Misia”, z tej okazji bibliotekę odwiedził teatr, a to za sprawą aktorki Teatru Lalek Pleciuga ze Szczecina Pani Marioli Fajak - Słomińskiej oraz jej męża Pana Janusza Słomińskiego. Podczas spotkania pisarka opowiedziała nam o tym, w jaki sposób powstają jej książki, a także zaprezentowała nam wraz z mężem niektóre spośród wierszy z cyklu „Wiersze w kadrze” połączonych z ich inscenizacją. Udział w tym spotkaniu brały klasy drugie i trzecie ze Szkoły Podstawowej wraz z wychowawcami i opiekunami. Na koniec spotkania Pani Mariola przygotowała kilka zagadek dla dzieci, na które chętnie i bezbłędnie dzieci odpowiadały. Spotkanie zakończyło się możliwością zakupu książek z dedykacją od autorki. Także ruszyły u nas warsztaty komputerowe dla seniorów. Jakiś czas temu pisałyśmy, że bierzemy udział w 4 Rundzie Programu Rozwoju Bibliotek i właśnie teraz to my przekazujemy swoją wiedzę osobom na tych warsztatach. Jak na razie spotykamy się w każdą środę o 16.00. Po cyklu tych spotkań postanowiłyśmy uruchomić tzw. „Pogotowie komputerowe”. Co się kryje za tym, to opiszę Państwu w następnym numerze gazety. Przypominamy nadal o tym, że mamy w posiadaniu darmowe kody do Legimi, także darmowy dostęp do platformy ACADEMICA.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia składamy Czytelnikom i mieszkańcom gminy życzenia:

*Aby wszyscy z Was znaleźli swoje
miejsce przy świątecznym stole,
by spełniły się Wasze najskrytsze
marzenia, aby każdy kolejny
dzień był jeszcze lepszy od poprzedniego,
bądźmy dla siebie bardziej
serdeczni, patrzmy na
to co dobre a nie na to
co nas dzieli.*

*Wszystkiego najlepszego
na święta i Nowy 2023 Rok.
życzy*

Dyrektor Biblioteki Publicznej wraz z pracownikami.

SZKOŁA PODSTAWOWA W DRAWNIE

JESZCZE POLSKA NIE ZGINĘŁA...

Dnia 11 listopada 2022r. uczniowie klasy Va i Vb ze Szkoły Podstawowej w Drawnie pod kierunkiem wychowawców: pani Anny Górskiej i Edyty Musiałek, przygotowali inscenizację związaną z odzyskaniem przez Polskę niepodległości w 104. rocznicę tego wydarzenia. Mogliśmy dwukrotnie przeżywać bolesne wydarzenia, których nie szczędzili nam zaborczy sąsiedzi, podczas przedstawienia dla społeczności szkolnej – 10 listopada, włączając się również do akcji Szkoła do hymnu – oraz dla mieszkańców oraz władz gminy Drawno – 11 listopada 2022r. o godz. 14.00 w sali DOK-u.

Dla uczniów występ przed publicznością był niemalym wyzwaniem. Po raz pierwszy od czasu pandemii młodzież mogła stanąć przed publicznością, zmierzyć się z towarzyszącą im treścią i poczuć emocje, które zawsze towarzyszą występującym na scenie. Prowadzące: Julia Olejniczak i Iga Nowak – w strojach dyżurnych ruchu, „zabrały” widzów w podróż ... do przeszłości, przez rozbiory, dramatyczne wydarzenia związane z walką o wolność w powstaniach, podczas I wojny światowej, aż po wyzwolenie upragnionej wolności. Obrazy odzieranej z ziemi Ojczyzny (w którą wcieliła się Karolina Dziemiątko) przykrytej kirem czy orła niemogącego wzbic się w przestworza, wywołały wśród oglądających wzruszenie i łzy.

Dla uczniów było to ogromne przeżycie. Warto podkreślić, że w inscenizacji wzięli udział prawie wszyscy uczniowie z dwóch klas. Nie spodziewali się tylu ciepłych słów pod swoim adresem, a wielu z nich dopiero podczas prób zaczęło sobie uświadamiać jak ważna jest dbałość o swoją Ojczyznę i szacunek do symboli narodowych. Wykazali się wielką dojrzałością, mimo swoich zaledwie jedenastu lat. Od Burmistrza – pana Andrzeja Chmielewskiego - otrzymali słodki poczęstunek, który zrekompensował im godziny poświęcone na próby.

Podziękowania kierujemy w stronę Rodziców uczniów, którzy pomogli w przygotowaniu strojów dla aktorów, a także dowieźli ich na występ. Mamy nadzieję, że uczniowie szkoły podstawowej będą mogli częściej angażować się w takie przedsięwzięcia.

E.M.

DZIEŃ ZWIERZĄT

Dzień zwierząt, to dobra okazja do promowania literatury o przygodach naszych ulubionych zwierzętach. Dlatego 5 października odbyły się zajęcia z książkami z serii „Zaopiekuj się mną”, które dzieci bardzo lubią czytać. Przypomnieliśmy sobie jak należy opiekować się zwierzętami zwłaszcza w zimowy czas. Przeczytaliśmy fragmenty przygód kotki - Inki. Uczniowie klasy II na zakończenie zajęć rysowali swoje ulubione zwierzątka. D.K.

PASOWANIE NA UCZNIĄ

Dnia 25 listopada 2022 r. uczniowie klas pierwszych Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Drawnie zostali pasowani na ucznia. Tego dnia pierwszoklasiści zaprezentowali krótki program artystyczny pod kierunkiem swojej wychowawczynie – pani Małgorzaty Szymańskiej. Najważniejszą częścią uroczystości, na którą czekali uczniowie i dumni rodzice, było ślubowanie oraz pasowanie wielkim ołówkiem przez Dyrektora Szkoły - Joannę Markiewicz. Pierwszaki przyrzekały być dobrymi i pilnymi uczniami oraz rzetelnie wypełniać swoje obowiązki, o czym przypominać im będą otrzymane dyplomy. Wszystkim pierwszoklasistom życzymy wielu sukcesów na nowej drodze obowiązków szkolnych.

Katarzyna Pater

Wieści z biblioteki

W BIBLIOTECE SZKOLNEJ

Miło mi poinformować, że nasza szkoła w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 (na lata 2021-2025) otrzymała 15000 złotych (w tym 3000 od Urzędu Miejskiego w Drawnie), które zostały przeznaczone na działalność promującą czytelnictwo, wyposażenie biblioteki oraz w przeważającym stopniu na zakup nowości wydawniczych.

W ramach tych środków biblioteka szkolna wzbogaciła się o 514 nowych pozycji książkowych, urządzenie wielofunkcyjne, pufki dla dzieci i szafę aktową.

„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” jest uchwalonym przez Radę Ministrów programem wieloletnim na lata 2021-2025, w celu poprawy stanu czytelnictwa w Polsce poprzez wzmacnianie roli bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych jako lokalnych ośrodków życia społecznego stanowiących centrum dostępu do kultury i wiedzy.

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KROPKI

We wrześniu obchodziliśmy święto talentu i kreatywności, a wszystko za sprawą KROPKI i małej bohaterki Vashti. Najmłodszy uczniowie już od samego rana cieszyli się tym dniem! Odbyła się prezentacja książki pt. „The Dot”, której autorem jest Peter Reynolds. Jest to historia małej dziewczynki o imieniu Vashti, która dzięki małej kropce zmieniła myślenie o sobie i uwierzyła we własne możliwości.

Z tej okazji w całej szkole odbywały się zajęcia z kropką, które pomagają dzieciom odkrywać talenty, poznawać swoje mocne strony, pobudzać wyobraźnię i wspólnie się pobawić. Uczniowie klasy I wzięli udział w warsztatach prowadzonych w bibliotece przez panią Agnieszkę Biegnowską. Uczniowie używając pipety nakładali krople farby na wodę, a następnie za pomocą wykałaczki lub widelca tworzyli dzieła jak VASHTI.

Międzynarodowy Dzień Kropki ma bardzo ważne przesłanie nie tylko dla dzieci i młodzieży, ale też dorosłych. Każdy ma przecież jakiś talent. Dzień Kropki ma zachęcać do ich odkrywania oraz dodawać odwagi w pokazywaniu ich światu. Bądźmy kreatywni!

DZIEŃ GŁOŚNEGO CZYTANIA

29 września w naszej szkole obchodziliśmy Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania. Święto to zostało ogłoszone w 2001 roku z inicjatywy Polskiej Izby Książki, w nawiązaniu do zainaugurowanej przez Fundację ABCXXI kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”. Celem akcji jest promowanie głośnego czytania dzieciom, nabywanie przyjemności z czytania i słuchania, a także poczucia przynależności do społeczności czytelniczej. W ramach tej akcji w grupach świetlicowych, dzieciom czytały książki z nowości zakupionych przez bibliotekę szkolną w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

Czytanie na głos stymuluje rozwój dzieci, rozwija wyobraźnię oraz bogaci ich słownictwo. Warto codziennie czytać dzieciom chociaż 15 minut! Tej zasady się trzymajcie i codziennie głośno czytajcie!

Dziękuję paniom Asiom i Uli za zaangażowanie.

Z okazji Dnia Głośnego Czytania uczniowie klasy I skorzystali z zaproszenia pani Basi Zajączkowskiej i uczestniczyli w spotkaniu czytelniczym z panią Małgorzatą Narożną, zorganizowane przez Bibliotekę Publiczną w Drawnie.

PRZERWA NA CZYTANIE

19 października 2022 r. od godz. 8.50 uczniowie naszej szkoły i goście zaproszeni brali udział w III Międzynarodowej edycji VII Ogólnopolskiej akcji „Przerwa na czytanie – bicie rekordu w czytaniu na przerwie”. Wydarzenie było realizowane w ramach Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych oraz kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”.

Uczniom klas I-III czytały panie: Joanna Osińska – Drawieński Park Narodowy, Romana Hrynkiewicz – Środowiskowy Dom Samopomocy, Izabela Kowalczyk – Drawieński Ośrodek Kultury, Mariola Kowalewska – Urząd Gminy Drawno, Joanna Markiewicz- Szkoła Podstawowa.

Lektorki, przybliżyły dzieciom różne historie o porzuconej kotce Ince, o śmiesznym Cukierku, o wronie, która zgubiła kapelusz, o podróżach rodziny Mazurskich. Dzieci z wielkim zainteresowaniem słuchały wszystkich niezwykłych przygód i uczyły się nowych słów.

Starsi uczniowie także uczestniczyli w akcji gromadząc się na korytarzu, gdzie wśród swoich rówieśników zagłębiali się w lekturze.

Serdecznie dziękuję wszystkim za włączenie się w tak ważną dla rozwoju dzieci akcję.

KONKURS PLASTYCZNY PROMUJĄCY CZYTELNICTWO

W październiku został rozstrzygnięty konkurs plastyczny na plakat promujący czytelnictwo! Do konkursu przystąpiły prawie wszystkie klasy. Prace przerosły moje najśmielsze oczekiwania. Wszystkie można obejrzeć na stronie internetowej szkoły.

Celem konkursu było rozbudzanie i kształtowanie wyobraźni uczniów poprzez tworzenie prac plastycznych, promocja czytelnictwa oraz rozwijanie kultury czytelniczej i wrażliwości młodzieży, rozwijanie zainteresowań i umiejętności plastycznych i kreatywności.

Komisja w składzie: Joanna Markiewicz, Mariola Kowalewska, Izabela Kowalczyk, Joanna Osińska i Romana Hrynkiewicz z wielką uwagą oglądała kreatywne pomysły młodych uczestników przelane na papier. Mam nadzieję, że dzieci dalej będą rozwijać plastyczną twórczość. Takiej kreatywności możemy im tylko pozazdrościć!

Po podliczeniu punktacji jury konkursowe wybrano najlepsze prace w każdej kategorii wiekowej. Dla przypomnienia prace były oceniane w trzech kategoriach wiekowych – klasy I-III, IV-VI, VII-VIII.

Oto lista zwycięzców i wyróżnionych

kategoria I-III: I miejsce klasa II b; II miejsce klasa IIIa; II miejsce klasa II a ex aequo;

wyróżnienie: klasa Ia, IIIb

kategoria IV-VI: I miejsce V b; II miejsce Va; II miejsce VIa ex aequo; III miejsce IV b

kategoria VII-VIII: I miejsce 8b; II miejsce 7a; III miejsce 8a.

Wszystkim serdecznie gratuluję i dziękuję za zaangażowanie w promocję czytelnictwa.

DZIEŃ POSTACI Z BAJEK

Bajki, baśnie zarówno te czytane, jak i oglądane, odgrywają ważną rolę w życiu dziecka. Dlatego bajkowi bohaterzy doczekali się swojego święta. Dzień Postaci z Bajek obchodziliśmy 5 listopada i jest to jednocześnie dzień urodzin Walta Disney'a, najbardziej znanego producenta bajek.

Również do naszej szkoły zawitała bajkowa atmosfera. Przypomnieliśmy sobie bajki, które towarzyszą nam w dzieciństwie. Dzieci przebywające na świetlicy wzięły udział w zabawach bajkowych, układały puzzle, odgadywały zagadki i zamieniali się w Kopciuszka rozdzielając groch od fasolek.

Dziękuję paniom ze świetlicy za współpracę.

SZKOŁA PAMIĘTA

27 października uczniowie działający w Szkolnym Kole Wolontariatu oraz Samorządzie Uczniowskim wraz z rodzicami i opiekunami wspólnymi siłami sprzątały groby dzieci znajdujące się na cmentarzu w Drawnie. Akcja miała na celu propagowanie postawy szacunku wobec osób, które już odeszły z tego świata oraz wzbudzenie krótkiej refleksji nad przemijalnością i kruchością ludzkiego życia.

DRAWIENSKIE STOWARZYSZENIE HISTORYCZNO-EKSPLORACYJNE

Choć dawny blask niestety jakby nieco wyblakł...

Na wielu starych pocztówkach, materiałach reklamowych i pamiątkach, znaleźć można napis: „Luftkurort Neuwedell“. Cóż to oznacza? Ano ni mniej ni więcej to, że nasze miasteczko było oficjalnie uznane za uzdrowisko klimatyczne.

A jako takie (w myśl odpowiednich przepisów), powinno: „zapewnić kuracjom dobrą jakość powietrza, a także właściwie przygotowaną infrastrukturę“.

Mianem tym określano miejscowości, w których potwierdzono korzystny wpływ klimatu (i jakości powietrza) na zdrowie.

Chociaż Neuwedell było miasteczkiem małym, mogło rzeczywiście zapewnić turystom szeroką infrastrukturę lokalową i gastronomiczną. Obok hotelu Haepf (później Tornow), istniał tu cały szereg restauracji, które w większości ofiarowały również pokoje gościnne. Były to m.in.: H.Prochnow i H.Lemke - na ul. Choszczeńskiej (Mittelstrasse), M.Kelm na ul. Pomorskiej (Neue Strasse), F.Karenke na ul. Choszczeńskiej (Arnswalder Strasse). Na ulicy Kościuszki E.Maybauer posiadał restaurację z salą taneczną i sceną, na której wyświetlano filmy. Wielu Drawian pamięta zapewne ten budynek, a w nim salę z charakterystycznymi metalowymi kolumnkami. Kino Maybauer znajdowało się dokładnie na miejscu dzisiejszego DOK-u.

Poza tym, funkcjonowało w Drawnie 9 cukierni i piekarni, często z salą kawową i jadalną. Miasteczko miało również swojego lekarza i dentystę, zaś przy ul. Tylnej (Lanke Steig) funkcjonował pewien rodzaj szpitala miejskiego. Dobrze wyposażony szpital powiatowy, znajdował się w niedalekim Choszcznie.

Do miasta można było wygodnie dotrzeć koleją (od 1896 r.), a jeśli samochód kuracjusza również potrzebował „kuracji“, do dyspozycji były warsztaty naprawcze.

Liczne jeziora, nad którymi leżało miasteczko i piękna promenada, zapraszały do spacerów, zaś wzgórze (Wilhelmshöhe, Ziegenberg), a zwłaszcza Weinberg (Winna Góra), oferowały możliwość podziwiania pięknych widoków. Do dyspozycji gości oddano nowe kąpielisko, do którego piasek sprowadzano aż z Bałtyku.

Kuracjusze mogli również korzystać z licznych plaż, zażywać kąpiele w krystalicznie czystej wodzie, uprawiać sporty wodne, odbywać długie wędrówki przez przepiękne nadrzeczne doliny, wysokopienne lasy, wśród idyllicznych jezior i łagodnych pagórków.

SPOTKANIE AKTORSKO-AUTORSKIE Z PAŃSTWEM SŁOMIŃSKIMI

Spotkanie z autorem książek a zarazem aktorką teatru PLECIUGA to niezwykle przeżycie. 25 listopada uczniowie klas II-III uczestniczyli w spotkaniu z – panią Mariolą Fajak-Słomińską wraz z mężem Januszem Słomińskim.

Podczas tego spotkania dzieci dowiedziały się wiele ciekawych informacji o pracy pisarza, o tym skąd czerpie się pomysły na napisanie książki, że nie zawsze pisze się o tym co się chciało. Miały również możliwość wysłuchania wierszy w artystycznym wykonaniu, bowiem państwo Słomińscy na co dzień wykonują zawód aktora oraz reżyserują spektakle. Dzieci były zachwycone udziałem w scenkach teatralnych do czytanych

wierszy, gdzie pod czujnym okiem fachowców dały pokaz prawdziwych umiejętności aktorskich. Na koniec bardzo miłego i pouczającego spotkania można było nabyć książkę i uzyskać autograf.

Serdecznie dziękuję paniom z Biblioteki Publicznej za zorganizowanie i zaproszenie nas tak wspaniałe spotkanie.
D.K.

Doprawdy, malutkie Neuwedell w pełni zasługiwało na to, aby nazwać je uzdrowiskiem.

Opracowanie i tłumaczenie: Maciej Gładel,
na podstawie: J.Ullrich, Luftkurort Neuwedell, materiały przekazane przez autora.

PRZEDSZKOLE MIEJSKIE W DRAWNIE

Co w Przedszkolu słysząc?

Niedługo miną 4 miesiące pobytu dzieci w Przedszkolu Miejskim w Drawnie. Był to czas dla nas wszystkich bardzo pracowity. Oprócz rozwijania, poszerzania i doskonalenia zakresu wiadomości i umiejętności obfitował on w wiele ważnych wydarzeń, uroczystości, imprez i zabaw. W naszym przedszkolu uczymy wrażliwości na otoczenie, motywujemy do samodzielności i podejmowania inicjatyw, zachęcamy do udziału w konkursach, podsuwamy ciekawe pomysły, udzielamy niezbędnych wskazówek. Pomagając dziecku w drodze do pełnej samorealizacji wzbogacamy nie tylko świat dziecka, ale także swój własny. Jesień oczarowała nas bogactwem darów i barw. To dobra pora kształtowania postaw proekologicznych, spacerów i wycieczek, podczas których dzieci uczyły się obserwowania przyrody i właściwego stosunku do świata roślin i zwierząt.

We wrześniu wszystkie przedszkolaki uczestniczyły w Akcji Sprzątania Świata, której celem było promowanie zasad dbania o środowisko od najmłodszych lat. Dzieci z radością włączyły się do sprzątania „Naszej Ziemi”. Akcja odbyła się w formie zabawy. Przedszkolaki zrozumiały, że należy dbać o najbliższą przyrodę. Coroczna akcja Sprzątania Świata jest świetną okazją, aby uświadomić dzieciom jak wiele dobrego człowiek może zrobić dla środowiska poprzez właściwe zachowanie.

30 września obchodziliśmy Dzień Chłopaka. W tym dniu we wszystkich grupach dziewczynki wręczały chłopcom upominki - własnoręcznie wykonane laurki z życzeniami. Nie zabrakło także w tym dniu słodkiego poczęstunku dla wszystkich dzieci. Dziewczynki swoje święto obchodziły 11 października i tym razem to one otrzymały moc życzeń od chłopców.

Grupa Kubusie przystąpiła do Projektu Edukacyjnego pt. „Wymiana Pocztówkowa”. Dzieci brały udział w wysyłaniu pocztówek między przedszkolami z całej Polski. Celem wymiany było zapoznanie dzieci z różnymi regionami naszego kraju. Wymiana pocztówkowa jest doskonałą formą do przybliżenia dzieciom zawodu listonosza oraz przypomnieniem z jakich okazji wysyła się pocztówki i listy.

Dzieci z najstarszych grup wiekowych uczestniczyły w przedstawieniu pt. „Czerwony Kapturek”. Odbyło się ono w Choszczeńskim Domu Kultury. Przedszkolaki śledziły losy Czerwonego Kapturka i główne przesłanie baśni, jakim jest przestroga przed zbyt pochopnym nawiązywaniem znajomości z osobami nieznanymi.

W Dniu Marchewki 25 października promowaliśmy spożywanie warzyw i owoców. Zachęcaliśmy dzieci do spożywania marchewki w najróżniejszych postaciach. Dzień ten był też okazją do znakomitej zabawy.

W październiku dzieci z naszego przedszkola wzięły udział w akcji „Szkoła Pamięta” ogłoszonej przez Ministra Edukacji Narodowej. Przedszkolaki porządkowały na cmentarzu groby nieznanymi żołnierzami oraz zapalały na nich znicze. Wydarzenie miało na celu uwrażliwić dzieci na potrzebę pielęgnowania pamięci o bohaterach naszej wolności oraz o ważnych osobach, które zapisały się w historii - tej ogólnonarodowej i lokalnej.

Przedszkole Miejskie w Drawnie uczestniczy w realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. Otrzymaliśmy wsparcie finansowe na zakup książek będących nowościami wydawniczymi dla dzieci w wieku przedszkolnym. Książki te wzbogacą kąciki książek, które zorganizowane są w każdej grupie wiekowej. Począwszy od września w ramach NPRC realizujemy działania wspierające czytelnictwo: zapraszamy rodziców, rodzeństwo, bliskich naszych dzieci oraz gości (np. seniorów) do głośnego czytania dzieciom, zorganizowaliśmy w hollu przedszkola „Kącik wędrującej książki”, gdzie oprócz książek do zabrania znajduje się miejsce na ciekawe

artykuły dla rodziców z materiałami nt. wpływu czytania na rozwój dziecka i prezentacja prac dzieci, uczestniczymy także w spotkaniach z ciekawymi ludźmi zawodowo związanymi z książką. Grupa „Motylków” spotkała się w ramach stałej współpracy z Biblioteką Publiczną w Drawnie z p. Małgorzatą Narożną - księgarką i współzałożycielką kluboksięgarni FiKa w Szczecinie, realizatorką licznych projektów promujących czytelnictwo.

W ramach w/w Programu przedszkolaki biorą udział w cyklicznych przedstawieniach Teatru La Fayette ze Szczecina. 30 listopada mogły zobaczyć „Byczka Fernando”. Treści zawarte w przedstawieniu mają bardzo istotny wpływ na rozwój psychiczny, umysłowy i moralny, pozwalają dzieciom poszerzyć horyzonty umysłowe a także wzbogacić doświadczenia życiowe. Umożliwiają im na przeżywanie wzruszeń, gdyż zazwyczaj dzieci utożsamiają się z losem bohatera. Te aspekty kształtują wiele pozytywnych cech charakteru tj; wrażliwość estetyczną, moralną, społeczną.

W przedszkolu od najmłodszych lat uczymy dzieci patriotyzmu, przywiązania do swojej Ojczyzny, do ziemi rodzinnej, wpajamy szacunek dla polskich symboli. Wszystkie dzieci uroczyście ubrane celebrowały ten wyjątkowy dla Nas – Polaków dzień. Głównym celem spotkania w poszczególnych grupach było kształtowanie miłości i przywiązania do kraju ojczystego, jego kultury i tradycji oraz poznanie symboli narodowych Polski. Dzieci recytowały wiersze, obejrzały film edukacyjny „Polskie symbole narodowe”, wykonały prace plastyczne: godło i flagę Polski, kotyliony, a także odśpiewały wraz z nauczycielami o godz. 11:11 Mazurka Dąbrowskiego, przyłączając się tym samym do akcji „Szkoła do hymnu”.

Światowy Dzień Walki z Cukrzycą to międzynarodowe święto, obchodzone corocznie 14 listopada, w rocznicę urodzin odkrywcy insuliny, Fredericka Bantinga. Dzieci z grupy Biedronki i Tygryski włączyły się w obchody tego święta. Rozmawiały o objawach, przyczynach, metodach leczenia oraz zapobiegania cukrzycy. Obejrzały film edukacyjny dedykowany cukrzycy pt. „Pogadanka o cukrzycy”, by poznać sposób życia dzieci chorych na cukrzycę. Przedszkolaki miały okazję obejrzeć glukometr oraz obserwowały sposób korzystania z tego urządzenia. Wykonały również ciekawe plakaty dotyczące tego tematu.

25 listopada przedszkolaki ze wszystkich grup uczestniczyły w obchodach Światowego Dnia Pluszowego Misia. Dla dzieci przygotowano wiele atrakcji: zabawy ruchowe, plastyczne, konkursy, quizy, zgadywanki, śpiewanie piosenek, misiowe tańce. Ogromną radość przedszkolakom sprawiły mamy z Rady Rodziców, które w strojach postaci z bajek odwiedziły wszystkie grupy. Nie zabrakło również uwielbianego przez dzieci Kubusia Puchatka. Rada Rodziców włączyła się również w realizację Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa czytając dzieciom książkę pt.: „Kto przytuli Misia Tulisia” D. Melling. Serdecznie dziękujemy za taką niespodziankę mamom: E. Krykwińskiej, J. Jankowskiej, J. Walaszczyk, A. Chrobot. Ten dzień w przedszkolu pełen był uśmiechu, radości oraz wspólnej zabawy. Mamy nadzieję, że to wielkie misiowe przyjęcie zostanie w naszych wspomnieniach na długi czas.

W naszym przedszkolu został zorganizowany konkurs plastyczny pt. „Moja ulubiona postać z bajki”. Celem konkursu była promocja aktywności czytelniczej oraz propagowanie idei głośnego czytania dzieciom, zainteresowanie i poznawanie literatury bajkowej, rozbudzenie twórczej inwencji dziecka i kreatywności, a także rozwijanie indywidualnych zdolności plastycznych, odczuwanie radości z tworzenia działania plastycznego. Misi

Jak co roku zorganizowaliśmy także Andrzejkę. Wszystko to odbywało się w rytm tańców i śpiewów. Nie zabrakło również tradycyjnego ustawiania „bucików”, „losowania rekwizytów” i innych wróż

związanych z tym świętem. Przedszkolaki z uśmiechem na twarzach chętnie brały udział w magicznym rytuale andrzejkowym. Dzień ten dostarczył przedszkolakom wielu przeżyć i emocji, a przede wszystkim stał się okazją do rozbudzenia dziecięcej ciekawości oraz chęci poznawania naszej ludowej tradycji.

6 grudnia w naszym przedszkolu pojawił się długo oczekiwany gość Święty Mikołaj. Pomimo braku śniegu we wczesnych godzinach rannych przybył do przedszkola. Na jego wizytę dzieci cierpliwie czekały. Powitaliśmy św. Mikołaja wierszem i piosenką. Spotkanie z Mikołajem minęło w bardzo miłej atmosferze i przyniosło dzieciom wiele radości. Św. Mikołaj obdarował wszystkie dzieci prezentami. Cieszymy się, że Św. Mikołaj o nas pamiętał i czekamy na jego wizytę w przyszłym roku.

Wraz z nadejściem grudnia wszystkie grupy w przedszkolu przygotowują się do nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia. Pragniemy zaprosić rodziców na przedstawienia jasełkowe, wspólne śpiewanie kołęd, a także świąteczny poczęstunek.

Bożena Radek

***Zdrowych i spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia.
Pełnych spokoju i rodzinnego ciepła,
a także wielu szczęśliwych chwil,
sukcesów i pomyślności
w nadchodzącym Nowym Roku
życzą
Dyrektor i pracownicy
Przedszkola Miejskiego w Drawnie***

KOŁO PZW DRAWNO

Z życia Koła PZW w Drawnie

Zawody wędkarskie:

W dniu 18.09.2022r. w Choszczynie, na jeziorze Raduń odbyły się 22 Drużynowe Mistrzostwa Powiatu w zawodach wędkarskich spławikowych o Puchar Starosty Choszczeńskiego. **Zwycięzcy:**

Klasyfikacja drużynowa trójkami: I m. Koło PZW Choszczno III; II m. Koło PZW Pelczyce; III m. Koło PZW Drawno (w składzie: Adam Makrowski, Emil Twardochleb, Zenon Kozikowski). Zgodnie z tradycją za rok 23 Mistrzostwa odbędą się w Drawnie.

W dniu 02.10.2022r. na jeziorze Adamowo w Drawnie odbyły się IV otwarte zawody spinningowe o Puchar Starosty Choszczeńskiego. **Zwycięzcy:**

Klasyfikacja damska: I m. Alina Serdakowska, Drawno – 210; II m. Raksimowicz Agnieszka, Drawno – 115.

Klasyfikacja męska: I m. Kacprzak Aleksy, Drawno - 2780; II m. Miłaszewski Bartosz, Drawno - 2210; III m. Tarnowski Jarosław, Krzęcin – 1915.

Największy szczupak: Miłaszewski Bartosz – 63cm; Największy okoń: Bagiński Aleksander – 34cm.

W dniu 09.10.2022r. na jeziorze Adamowo odbyły się zawody spławikowe Zakończenie sezonu wędkarskiego. Wygrani: I m. Twardochleb Emil – 9,71kg; II m. Tryczyk Dariusz – 9,66kg; III m. Gonkiewicz Ryszard – 9,65kg. Kategoria Junior: I m. Gracjan Grzelczak – 10,55kg; II m. Wiatr Jakub – 3,34kg; III m. Wiatr Szymon – 3,32kg; IV m. Wiatr Krystian – 2,13kg.

Podsumowanie sezonu wędkarskiego 2022 w naszym Kole

GRAND PRIX						
Koło PZW w Drawnie						
Metoda spławikowa						
Rok: 2022						
Miejsce	Wędkarz	Ciepły				Suma punktów
		Punkty	Punkty	Punkty	Punkty	
1	Gracjan Grzelczak	1	2	2	2	57
2	Wiatr Jakub	1	1	1	1	47
3	Wiatr Szymon	1	1	1	1	47
4	Wiatr Krystian	1	1	1	1	47
5	Wiatr Jakub	1	1	1	1	47
6	Wiatr Szymon	1	1	1	1	47
7	Wiatr Krystian	1	1	1	1	47
8	Wiatr Jakub	1	1	1	1	47
9	Wiatr Szymon	1	1	1	1	47
10	Wiatr Krystian	1	1	1	1	47

GRAND PRIX - SENIORZY						
Koło PZW w Drawnie						
Metoda spławikowa						
Rok: 2022						
Miejsce	Wędkarz	Ciepły				Suma punktów
		Punkty	Punkty	Punkty	Punkty	
1	Wiatr Jakub	20	20	20	20	100
2	Wiatr Szymon	15	15	15	15	75
3	Wiatr Krystian	10	10	10	10	50
4	Wiatr Jakub	5	5	5	5	25
5	Wiatr Szymon	5	5	5	5	25
6	Wiatr Krystian	5	5	5	5	25
7	Wiatr Jakub	5	5	5	5	25
8	Wiatr Szymon	5	5	5	5	25
9	Wiatr Krystian	5	5	5	5	25
10	Wiatr Jakub	5	5	5	5	25

GRAND PRIX - JUNIOR						
Koło PZW w Drawnie						
Metoda spławikowa						
Rok: 2022						
Miejsce	Wędkarz	Ciepły				Suma punktów
		Punkty	Punkty	Punkty	Punkty	
1	Wiatr Jakub	10	10	10	10	50
2	Wiatr Szymon	5	5	5	5	25
3	Wiatr Krystian	5	5	5	5	25

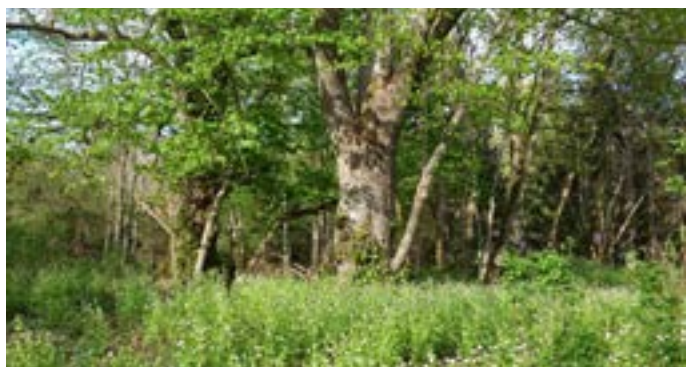
**Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
oraz Szczęśliwego Nowego 2023 roku
życzy
Zarząd Koła PZW w Drawnie**

DRAWIEŃSKI PARK NARODOWY

Historia „spalonej wioski” koło Głuska

Drawieński Park Narodowy i Puszcza Drawska, to miejsce pełne historii. Historii bardzo ciekawej także dla dociekliwych odkrywców, którzy znajdując pojedyncze ślady w terenie potrafią „ożywić dawne czasy”. Mając wiedzę o przeszłości tych terenów (np.: z przewodnika DPN albo ze strony dpn.pl) oraz wyobraźnię można uruchomić swego rodzaju „wehikuł czasu” i wyruszyć w niezwykłą podróż. Należy też założyć, że coś, czego zauważenie wymaga od turysty więcej wysiłku i uwagi oraz dedukcji czyli złożenia całej układanki w całość odsłaniającą tajemnice - wykracza poza czas spędzony na jednym tylko spacerze. Jest w okolicach Głuska takie miejsce, które z nazwy i opowieści znane jest jedynie mieszkańcom lub tym turystom, którzy mają za sobą lata „praktyki” w pieszych podróżach po tym rejonie Drawieńskiego Parku Narodowego lub też, chcąc poznać historię dawnych mieszkańców tych ziem mieli okazję porozmawiać ze starszymi osobami z Głuska, które pamiętają jak wszystko tutaj zmieniało się na przestrzeni ostatnich dekad. Próżno też szukać dziś miejsca o takiej zwyczajowej, miejscowej nazwie na oficjalnych mapach, choć jeszcze przed II wojną światową tętniło ono życiem. Dziś dawne pola uprawne porastają piękne, posadzone już po II wojnie światowej lasy, a na miejscu domostw, i ogrodów pozostały ruiny lub pojedyncze kamienie, obok których rosną miejscami charakterystyczne dla tamtejszych domostw rośliny. Świadectwem starych sadów są natomiast coraz rzadziej spotykane drzewa owocowe, które niepielęgnowane nie rodzą już swych cennych darów natury. „Spalona wioska” - nazwa znana mieszkańcom,

pisana jest w nawiasie nieprzypadkowo. To dawne zabudowania w pobliżu Drawy, nieopodal Miejsca Biwakowania „Kamienna”. Choć określane są często jako dawne Podszkle, to bardzo charakterystyczny budynek dawnej gospody, w którym znajdowała się przed wojną też poczta uwieczniona na starych pocztówkach z I połowy XX wieku, opisywana jest jako część Głuska. To ruiny, które napotykałyśmy przemierzając czerwony szlak pieszy, czy jadąc Rowerową Pętlą „Głusko”. Choć napotykałyśmy, to często za duże słowo. Kiedy wiosną roślinność bujnie rozkwitnie, wtedy zielen całkowicie maskuje ślady historii. Po wspomnianej gospodarce, która służyła przed laty za miejsce odpoczynku dla flisaków

korzystających ze znajdującego się tuż obok portu rzeczno, pozostał tylko piękny „ogródek piwny”. Jego zarysy tworzy dziś szpaler pięknych, dorodnych drzew. Dzięki nim tego miejsca, tuż przy brukowanej drodze prowadzącej do Miejsca Biwakowania „Kamienna”, trudno nie zauważyć. Zabudowań nie strawił, jak wskazywałaby nazwa tego miejsca ogień. Jak wspomnieliśmy, to nazwa miejscowa, nieoficjalna, nadana przez mieszkańców. Stojące na uboczu zabudowania, po zniszczeniach drugiej wojny w odróżnieniu od miejscowości „frontowych”, miały to szczęście, że zachowały się w świetnym stanie. Ale drzwi, okna, dachy czy nawet resztki wyposażenia kuśiły szabrowników. Liczne grupy przybyszów, krócej lub dłużej przebywających tutaj w celu przywrócenia na tych ziemiach normalności po wojennej zawierusze, zabierały ze sobą najbardziej potrzebne im rzeczy. Pozbawione większości elementów, nie zamieszkane domy i budynki gospodarze z upływem lat niszczały. Nawet po zawaleniu się służyły jako źródło pozyskania cennego materiału, jakim niewątpliwie były świetne jakościowo cegły. W wielu miejscach do dziś widać też efekty działania domorosłych poszukiwaczy skarbów, którzy pozostawili po sobie wiele dołów, wykopanych w nadziei odnalezienia choćby drobnych pamiątek mogących wzbogacić ich domowe zbiory. Także i my spotkać możemy resztki porcelany czy kafla z pieców niegdyś ogrzewających nie istniejące już dziś domostwa. Na uwagę miłośników fortyfikacji zasługuje obiekt, który przetrwał do dziś i jest doskonale widoczny dla wszystkich. W odróżnieniu od budynków z cegły, żelbetowy schron w południowej części wsi (tuż obok stał budynek szkoły), wchodzący niegdyś w skład fortyfikacji Pozycji Pomorskiej (Wału Pomorskiego) przetrwa zapewne kolejne stulecie, choć woda oraz mrozy i na nim będą powoli „wyciskać piętno” upływającego czasu. Co ciekawe jest to obiekt doskonale znany (choć mogą być tego nieświadomi!) miłośnikom historii Wału Pomorskiego. Już w I połowie lat 30-tych został uwieczniony na czarno-białym zdjęciu polskiego wywiadu, którego reprodukcja raz po raz pojawia się w literaturze tematu. A nad niedaleką Płociczną, w miejscu niedostępnym dla turystów, spoczywają dawni mieszkańcy wioski. Jest to jedna z pięciu udokumentowanych na terenie DPN nekropoli. Pamięć o nich i o miejscu, w którym żyli powoli pochłaniają czas i przyroda.

ZESPÓŁ CARITAS Z BARNIMIA

JUBILEUSZ 25-LECIA PARAFIALNEGO ZESPOŁU CARITAS Z BARNIMIA

Parafialny Zespół Caritas z Barnimia obchodził Jubileusz 25-lecia. Po uroczystej mszy, którą celebrowali Dyrektor Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamińskiej Ks. Maciej Szmuc, Wicedyrektor Ks. Mariusz Ogórski i Proboszcz Parafii Barnimie Ks. Wojciech Kozub, zaproszeni goście i główni bohaterowie dzisiejszego święta, wolontariusze zespołu Caritas, udali się do Drawieńskiego Ośrodka Kultury, gdzie miała miejsce jubileuszowa gala. Patronat Honorowy nad wydarzeniem objął Dyrektor Caritas Polska Ks. dr Marcin Iżycki, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz i Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski. Wszystkich zaproszonych gości, wśród których obecni byli Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska, Dyrektor Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamińskiej Ks. Maciej Szmuc, Wicedyrektor Ks. Mariusz Ogórski, Starosta Choszczeńska Wioletta

Kaszak, Przewodniczący Rady Powiatu Choszczeńskiego Eugeniusz Nykiel, Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski oraz Przewodniczący Rady Miejskiej w Drawnie Aleksander Dementiew, w imieniu swoim i całego zespołu Caritas powitał Przełożony Parafialnego Zespołu Andrzej Konopelski.

Podczas gali wręczone zostały medale i podziękowania za zasługi, zaangażowanie i wieloletnie działanie na rzecz drugiego człowieka. Pan Andrzej Konopelski odebrał z rąk Pani Anny Bańkowskiej Członka Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, Odznakę Honorową Złotego Gryfa Zachodniopomorskiego.

Dyrektor Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamińskiej Ks. Maciej Szmuc wręczył dwa brązowe medale IN CARITATE SERVIRE – medale Caritas Polska Burmistrzowi Drawna Andrzejowi Chmielewskiemu i Proboszczowi Parafii Barnimie Ks. Wojciechowi Kozubowi. Ponadto wręczył ZŁOTY MEDAL - IN CARITATE SERVIRE Parafialnemu Zespołowi Caritas Barnimia.

Starosta Choszczeńska Wioletta Kaszak uhonorowała medalem „Zasłużony dla Powiatu Choszczeńskiego” Panią Dorotę Konopelską i Panią Jolantę Kucharską. Statuetkę „Drawianina Roku” Ks. Maciejowi Szmucowi wręczyli Burmistrz Drawna i Przewodniczący Rady Miejskiej. PZ Caritas otrzymał okazjonalny grawerton, a członkowie Kapituły Barnima w osobach Ks. Wojciech Kozub, Andrzej Konopelski, Jan Mateuszczyk, Bogdan Galas, Marian Kuc, Paweł Nahorski, Andrzej Chmielewski, Tadeusz Puczyński nagrodzili statuetkami Nadleśnictwo Głusko, Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy, Nadleśnictwo Drawno.

Przełożony Parafialnego Zespołu Caritas Barnimia Andrzej Konopelski podziękował również wszystkim sponsorom za ostatnie 5 lat współpracy oraz wręczył Certyfikaty Wielkiego Serca Przyjaciółom Caritasu.

Specjalne podziękowania powędrowały do Parafialnego Zespołu Caritas w Barnimiu, a także do Pani Heleny Babirackiej, która wprawdzie przechodzi na zasłużoną „emeryturę”, ale jak twierdzi nie powiedziała jeszcze ostatniego słowa.

Jubileusz 25-lecia Parafialnego Zespołu Caritas w Barnimiu uświetnił występ Hanny Działko.

Serdecznie gratulujemy wszystkim Państwu tak wspaniałego zaangażowania, poświęcania wolnego czasu na niesienie pomocy drugiemu człowiekowi, wielkiego serca i życzymy kolejnych tak pięknych lat razem.

Źródło: <https://www.facebook.com/powiatchoszczenskiPL/posts/3049049035346433> za zgodą Powiatu

PARAFIALNY DZIEŃ SENIORA W BARNIMIU

Już po raz trzeci w miniony piątek, w świetlicy wiejskiej w Barnimiu, Parafialny Zespół Caritas przy współudziale Sołectwa Barnimie i pani świetlicowej Agnieszki Biegniewskiej zorganizował Parafialny Dzień Seniora. W spotkaniu wzięli udział goście zaproszeni Starosta Choszczeński Wioletta Kaszak, Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski, Przewodniczący Rady Miejskiej w Drawnie Aleksander Dementiew i Sołtys Sołectwa Barnimie Magda Taratajcio.

Pierwsze życzenia do seniorów w imieniu ks. proboszcza Wojciecha Kozuba i swoim skierował Andrzej Konopelski – Przełożony Caritas. Następnie głos zabrała Starosta Choszczeński Wioletta Kaszak, która wręczyła medal pamiątkowy „Zasłużony dla Powiatu” dla naszej koleżanki z Caritas Elżbiety Szumotalskiej. Pani starosta złożyła również życzenia, kwiaty i kosz słodkości dla naszych seniorów, dla umilenia naszego wieczornego spotkania. Burmistrz Drawna dołączył się do życzeń, życząc wszystkim seniorom zdrowia i samych słonecznych dni. Omówił jeszcze sprawy, które dotyczą seniorów, takie jak dopłaty do opału, przeglądy kominiarskie, szczepienia przeciw grypie, kanalizacja Podegrodzia, Barnimia i Konotopia, nowy program żywności unijnej POPŻ Podprogram 2021 plus, Region Dobrego Wsparcia - wynajem sprzętu medycznego, kartę dużej rodziny i kartę seniora.

Po życzeniach wszyscy goście usiedli do kolacji, następnie były prezenty ufundowane przez Sołectwo Barnimie, a potem tańce. O oprawę muzyczną imprezy zadbał Sławomir Wojciechowski „NO problem”. Seniorzy świetnie się bawili do późnych godzin wieczornych. Seniorzy nie zawiedli - na imprezie bawiło się 38 osób. Podziękowania dla Agnieszki Biegniewskiej za piękną dekorację stołów. Zespół Caritas

XVII BAL CHARYTATYWNY CARITAS

W sobotę 22 października 2022r. Parafialny Zespół Caritas w Barnimiu zorganizował w sali biesiadnej Drawieńskiego Ośrodka Kultury w Drawnie XVII Bal Charytatywny dla uczczenia obchodzonego w tym roku jubileuszu 25-lecia naszego Caritas. W balu uczestniczyło wielu znamienitych gości: Ks. Maciej Szmuc -dyrektor Caritas ASZK, Ks. Mariusz Ogórski- z-ca dyr. Caritas ASZK, Wioletta Kaszak -starosta choszczeńska, Paweł Szuber -wicestarosta Choszczeński, Henryk Kołodziej-Honorowy Konsul Ukrainy w Szczecinie, Andrzej Chmielewski Burmistrz Drawna, Aleksander Dementiew-Przewodniczący Rady Miejskiej w Drawnie, Tomasz Świdkiewicz-Nadleśniczy Nadleśnictwa Głusko i wielu innych zacnych gości.

Po przedstawieniu i powitaniu wszystkich naszych wspaniałych gości przez Andrzeja Konopelskiego - Przełożonego Parafialnego Zespołu Caritas w Barnimiu, wręczono kilka wyróżnień:

Kategoria: obecność na wszystkich balach.

Tylko 1 para: Państwo Barbara i Jan Mateuszczuk z Barnimia Nagrody wręczyli Andrzej Chmielewski Burmistrz Drawna i Aleksander Dementiew Przewodniczący Rady Miejskiej w Drawnie.

Kolejna kategoria to hojność na 16 balach. Wybrano TOP 5

5 miejsce zajęli Agnieszka i Roman Biretowie z Choszczna

4 miejsce zajęli Barbara i Jan Mateuszczuk z Barnimia

Nagrody ufundowane przez Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy w Choszcznie wręczyła Ewa Paszkowska dyrektor Oddziału ZBS w Drawnie

3 miejsce zajęli Mariola i Andrzej Komarzańscy z Drawna

2 miejsce zajęli Renata i Paweł Nahorscy z Choszczna

1 miejsce zajęli Anna i Eugeniusz Meisinger z Barlinka

Nagrody wręczyła Wioletta Kaszak starosta choszczeńska.

Najważniejszym wyróżnieniem tego wieczoru było przyznanie przez Kapitułę statuetki Barnima dla Firmy P.H. Polwell w Szczecinie Państwa Joanny i Wojciecha Bukowskich. Kwiaty i statuetkę Barnima wręczyli członkowie kapituły w osobach: Ks. Wojciech Kozub, Marian Kuc, Jan Mateuszczuk, Paweł Nahorski, Andrzej Chmielewski i Andrzej Konopelski.

Miłą niespodzianką dla ks. Wojciecha Kozuba był wręczony przez Honorowego Konsula Ukrainy w Szczecinie P. Henryka Kołodzieja dyplomu uznania za dotychczasową pracę i wielkie poświęcenie naszego proboszcza w zapewnieniu ukraińskim uchodźcom przebywającym w parafii Barnimie lepszego jutra.

Po oficjalnym wstępie i nagrodzenie zasłużonych ks. dyrektor Maciej

Szmuc otworzył XVII Bal Charytatywny. O oprawę muzyczną balu dbał zespół SILWER z Krzęcina.

Do przygotowania balu przyczynili się sponsorzy: Gmina Drawno, DOK Drawno, ZBS Choszczno, Koło Łowieckie DZIK Choszczno, Hurtownia OZIMEK Choszczno, Hurtownia Absolut Choszczno, F.H.U IRGO Swojskie Wyroby Przelewice, Rancho u Górala w Drawnie. Lista darczyńców różnych przedmiotów na licytację -aukcje: Caritas Archidiecezji Szczecińskiej - Kamieńskiej, Kancelaria Prezydenta RP, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Urząd Marszałkowski Woj. Zachodniopomorskiego, Stanisław Wziątek-Członek Zarządu, Wioletta Kaszak, Andrzej Chmielewski, RSP Rzecko, Kominiarek Artur, Aleksander Dementiew, Barbara Mateuszczuk, Andrzej Konopelski, Bogdana Winnicka, Magda Halina, Barbara Marian Kuc, Helena Antoni Osadca, Grafitii Choszczno, Galas Bogdan, ŚDS Drawno, Jarosław Gancarczyk, Parafialny Zespół Caritas Barnimie, Tadeusz Puczyński, DPS Brzeziny, Katarzyna Maćkowiak, Wiktoria Wiśniowska, Ela Toman Skorupa, Adam Biegniewski.

Na balu bawiło się świetnie 62 osoby, a podczas licytacji przeprowadzonej na balu zebrano 19.620 zł. Najwyżej wylicytowano zabytkowy zegar za kwotę 1.600 zł. Środki pozyskane podczas balu zasilą organizację 26 festynu z okazji Dnia Dziecka w Barnimiu w roku 2023.

Parafialny Zespół Caritas w Barnimiu składa serdeczne podziękowania wszystkim uczestnikom balu charytatywnego za ich obecność i udział w licytacjach. Wielkie nasze DZIĘKUJEMY za Wasze dobre SERDUCHA.

BIULETYN

KAWALIERA

KOŁO NR 21 STOWARZYSZENIA SAPERÓW POLSKICH W DRAWNIE
IZBA HISTORYCZNA ZIEMI PEŁCZYCKIEJ W PEŁCZYCACH

Nr 3/2022

Moja matko ja wiem: wiele nocy nie spałaś...
Gdy mi smutno i źle, pójdę w leśną gęstwinię,
W szumie dębów i traw wspomnę me dawne dni.
Na zwalonym przez burzę, starym pniu, z welny szalik rozwinę,
Wtedy wróci Twa miłość i szczęście i lzy.

W dniu 2 października 2022 roku w wieku 88 lat zmarła w szpitalu w Szczecinie
Ś. P.

OLGA SZUTOWICZ z d. BANACH

Moja Kochana Mama

Urodziła się 25 marca 1934 roku w prawosławnej chłopskiej rodzinie w Kolechowicach na Lubelszczyźnie. Osierocona przez wojnę i powojenne represje, po tułaczce trafiła do Państwowego Domu Dziecka w Bytowie. Absolwentka miejscowego Liceum Pedagogicznego i zawodowych studiów pedagogicznych w Gdańsku. Wieloletnia wychowawczyni Domu Dziecka, którego wychowanką była i który traktowała jak rodzinny własny dom, zawsze stała w jego obronie, do końca broniła honoru tej instytucji. Kieruję tradycyjne podziękowania Panie Boże Zapłać do wszystkich, w tym do księży obu wyznań za koleżeńskie wsparcie i z potrzeby serca płynącą modlitwę. Dziękuję nieznanemu mi kapłanowi, który w bombardowanym Kijowie w kolejne liturgiczne dni do 40 dnia po śmierci odprawiał w swojej świątyni p. w. Świętego Wielkiego Męczennika Jerzego Zwycięzcy żalobną panichidę. Dziękuję za okazywaną w tym trudnym czasie życzliwość.

Andrzej SZUTOWICZ

NADCHODZI ROCZNICA

Chrzest jest od wieków bardzo ważnym aktem przyjęcia do grona kościoła chrześcijańskiego. Pomorze było chrystianizowane już w X wieku przez Piastów, lecz burzliwe wydarzenia i reakcja pogańska sprawiły, że Piastowie musieli Pomorze podbijać po raz drugi w XII wieku i organizować proces rechrystianizacji, w którym pomógł księciu polskiemu Bolesławowi Krzywoustemu organizując pokojowe misje biskup bamberski Otton. Dziś święty kościoła katolickiego. Zbliża się 900 rocznica tego wielkiego wydarzenia, które upamiętniają dwie chrzcielnice w Pyrzycach (na zdjęciu) i w Cerkwicy pow. Gryfice. Biuletyn Kawaliera w kolejnych numerach prezentować będzie cykl okolicznościowych artykułów dr. Grzegorza Jacka Brzustowicza, do których przeczytania zapraszamy zwłaszcza, że jedna z teorii mówi o przejściu misji przez tereny dzisiejszej ziemi drawieńskiej.

Ostatnie lata przynoszą w historii Pomorza i Nowej Marchii liczne opracowania. Nowe badania coraz częściej wnoszą nowe hipotezy, weryfikują stare i korygują spojrzenie na utrwalone wydawałoby się „na zawsze” kwestie. Tak jest w przypadku początków Kalisza Pomorskiego. Nie wypowiadam się na temat badań archeologicznych, które w tej kwestii z pewnością będą też miały wiele do powiedzenia w najbliższych latach. Dzisiejsze uwagi zostały sformułowane na marginesie moich badań nad osadnictwem, onomastyką i heraldyką miast byłej Nowej Marchii.

Kalisz Pomorski

Wiemy, iż w 1945 roku przez krótki czas nazywano miasto *Nowym Kaliszem*, czasem w nawiązaniu do jego położenia „na Krajnie” – *Kaliszem Kraińskim*, a wreszcie dla odróżnienia od Kalisza w Wielkopolsce, wprowadzono nawę *Kalisz Pomorski*. Utrwał to Czesław Piskorski publikując w 1979 roku na łamach pisma „*Jantarowych szlaków*” artykuł *Kalisz Pomorski młodszy brat Kalisza nad Prosną*. Utrała to też historiografia do dzisiaj.

Etymolodzy wywodzą słowiańską nazwę *Kalisz* od słów *kal*, *kaliszczce* czyli *bagno*, uważając, że była ona odniesieniem do warunków naturalnych. Wszak miasto założono na terenie pomiędzy jeziorami. Jest to jednak mało prawdopodobne, aby w nazwie osady utrwalano warunki naturalne, jakie znajdowały się w otoczeniu niemal wszystkich lokowanych miast i nie widać powodu, aby tutaj nabrały one szczególnego znaczenia. Dlatego słusznie uważa się, że nazwa została tutaj przyniesiona, a zatem utrwała etymologicznie rzecz biorąc, warunki naturalne innego Kalisza. I tutaj historiografia wskazuje na Kalisz nad Prosną, skąd zapewne na długo przed lokacją, bo trudno dopuścić możliwość, aby słowiańską nazwę nadali margrabiowie, lub ich lennicy – przeniesiono na tereny położone na wschód od Drawy.

Kalisz wielkopolski

Przypuszcza się, że przedlokacyjny Kalisz to osada, być może targowa, o charakterze obronnym, leżąca w pobliżu ważnego szlaku z Wielkopolski na Pomorze, wiodącego na zachód przez Recz i Stargard.

Jeżeli nazwa miałaby być przeniesiona z Kalisza wielkopolskiego, to musiałoby to stać się w okresie rządów Piastów wielkopolskich, w okresie, kiedy okolica na wschód od Drawy znajdowała się pod kontrolą Polski. A ta, jak wiemy, załamała się po zabójstwie króla Przemysła II w lutym 1296 roku i została opanowana przez margrabiów brandenburskich.

Pomorskie obszary położone na północ od Noteci, a pomiędzy rzekami Drawą i Gwdą, podlegały w latach 1202-1223 księciu Władysławowi Laskonogiemu, w latach 1223-1239 księciu Władysławowi Odonicowi (†5.06.1239), a potem jego synom: Przemysłowi I (†4.06.1257) i Bolesławowi II Pobożnemu (†13/14.04.1279). Ostatnim panującym był tutaj Przemysł II (†8.02.1296), za którego wspomniano po raz pierwszy w tych okolicach rycerzy Kenstelów (1286, właściwie w 1290), w których upatruje się założycieli przedlokacyjnego Kalisza i odpowiedzialnych za nadanie nazwy. Ksiądz Stanisław Kozierowski podał, że Kenstelowie mieli w herbie głowę jelenia, dlatego też uznano Kensteli za linię polskiego rodu Niałków albo Zarębów. Kenstelowie z ramienia Piastów posiadali osadę Kalisz, obok której wzniesli swój zamek i trzymali go do czasu pojawienia się tutaj margrabiów brandenburskich w 1296 roku.

Kalisz brandenburski

Zamek Kenstelów uległ zniszczeniu i zburzeniu. 29 września 1313 roku margrabia Waldemar potwierdzając prawa miejskie oraz nadając miastu Kaliszowi (*Calis*) tamę, staw, sad i młyn pana Kenstela, określił, że daje go *wraz z placem po zamku*. Margrabiowie usuwali poddanych Piastów wielkopolskich i w ich miejsce sprowadzali swoich kolonistów i lenników. Było to dla nich typowe postępowanie na terenach włączanych do Nowej Marchii.

Natomiast Kenstelom, dotąd poddanym polskiego władcy, pozwolono pozostać na terenach Zadrawia. 23 kwietnia 1303 roku, gdy margrabiowie Otto IV, Konrad I, Jan II i Waldemar zlecali lokację miasta Wąlcza,

w ich otoczeniu znaleźli się wówczas nie tylko Wedlowie i Hertzlebenowie, ale znany nam stary pan kaliski Kenstel i jego syn Jan. A pięć miesięcy później, 14 września 1303 roku, ci sami władcy podczas pobytu w Dankowie koło Barlinka, wydali dokument lokujący miasto w Kaliszu. Jednak wtedy Kenstelów już w ich otoczeniu nie było. Pomimo tego uważa się, że stary Jan Kenstel wziął udział w lokacji Kalisza i przyczynił się do zachowania starej nazwy osady. Wówczas to, dopiero z okazji lokacji miasta w 1303 roku pojawiła się w źródłach po raz pierwszy nazwa *Kalisz* (*Calis*), a w licznych kolejnych zapisach mamy dowód używania nazwy *Nowy Kalisz* (*Noua Calys, Novo Kalis, Novum Kalisz, Nove Kalis*), w skrócie *Kalisz* (*Calis, Kaliz, Kalisz, Kalliezs, Kalicz, Calais, Calliss, Kalisz, Kallies*) do 1945 roku.

Korekta pochodzenia Kenstela

Już w 1846 roku Johann Bagmihl w *Herbarzu Pomorskim* ukazał pieczęcie Kenstelów z 1336 roku, które zawierały herb rodowy w postaci głowy dzika. Historiografia jak dotąd nie zwróciła na to większej uwagi, kierując się zdaniem księdza Stanisława Kozierowskiego (1929), który miał widzieć na ich pieczęci Kenstela głowę jelenia. Ale najnowsze badania Ewy Syski z 2012 roku dowodzą, a co niepodważalnie potwierdzają pieczęcie z 1386, 1406 i 1436 roku, Kenstelowie posiadali w herbie głowę dzika, a nie jelenia. Autorka tej ważnej dla nas korekty doszła też do kolejnego ważnego wniosku w sprawie pochodzenia tej rodziny. Nie była to polska rodzina rycerska, ale niemiecka, wywodząca się z Dolnej Saksonii z okolic miasta Stade. I ta uwaga jest niezwykle ważna, bo w hrabstwie Stade miały siedzibę inne rody rycerskie jakie dotarły na Pomorze. Należy zatem dopuszczać, iż Kenstelowie, podobnie jak Wedlowie, czy Behrowie podążyli utartą trasą na Pomorze, przez Meklemburgię około połowy XIII wieku. Początkowo osiedli w okolicy Suchania, gdzie później przez wieki posiadali kilka miejscowości, a wśród nich Nosowo (*Güntersberg*), Bytowo (*Butow*), Sicko (*Altenwedel*) i Wapnicę (*Ravenstein*). Pierwszym znanym przedstawicielem rodu był Jan Kenstel (1290-1303) – pan kaliski.

W związku tymi nowymi hipotezami i ustaleniami, rodzą się pytania co do początków Kalisza. Jak wytłumaczyć pojawienie się niemieckiego rycerza Jana Kenstela za Drawą w Kaliszu, gdzie stał się poddany księcia wielkopolskiego Przemysła II. Skoro Kenstel był rycerzem niemieckim, to czy wprowadziłby nazwę słowiańską „*Kalisz*”? Odpowiedzi na te pytania mogą co najmniej podważyć, jeśli nie zmienić utrwalony pogląd na początki Kalisza Pomorskiego.

W służbie Przemysła II

Z badań Profesora Edwarda Rymara wiemy od dawna, iż rycerstwo niemieckie wchodziło na służbę księcia wielkopolskiego przed 1296 rokiem. Zazwyczaj podaje się przykład Liebenowów, którzy podporządkowali się margrabiom zaraz po zamordowaniu Przemysła II i uczynili to z dóbr posiadanych już na wschód od Drawy. Słusznie przypuszcza się, że poza Liebenowami musiały być tutaj wcześniej i inne rody. Przykład rodu von Liebenow, który zamieszkiwał w okolicy Recza pozwala wnioskować, że wśród tych migrujących na wschód za Drawę rodów mogły być i te, które objął proces upominawczy z lat 1269-1271, zmuszający wyznaczonych rycerzy do oddania dóbr joannitom, tym samym pozbawiający ich majątku i popychający do szukania nowych lenn. Tak mogło być w przypadku Liebenowów i ich sąsiadów Kenstelów. Droga na wschód, na tereny podporządkowane Piastom otworzyło prawdopodobnie pierwsze małżeństwo księcia Przemysła II z księżniczką meklemburską Ludgardą, zawarte w 1273 roku i trwające do 1283 roku. Proces trwał chyba i w czasach trzeciego małżeństwa tego władcy z Małgorzatą brandenburską, zawarte w latach 1290-1292 i trwające do 1296 roku.

Przypuszczam, że migracja Kenstelów z okolic Suchania i Recza mogła przypaść na czasy pierwszego z tych związków. Przed 1280 rokiem Jan Kenstel mógł otrzymać zgodę na osiedlenie się na wschód od Drawy. Zbudował tutaj zamek, który z pobliską osadą nazwano Kalisz. Kenstel zamieszkiwał tutaj w 1290 roku, kiedy z polecenia księcia Przemysła II wprowadzał templariuszy w nadane im przez księcia dobra w Czaplunku. Chyba słusznie uważa się Kenstela w związku z tym zadaniem, iż mógł być urzędnikiem - kasztelanem

kaliskim Przemysła II. Po pojawieniu się tutaj margrabiów, zamek polecono rozebrać, co uczyniono jeszcze przed 1313 rokiem.

Kalisz meklemburski

Propozycja nowego spojrzenia na pochodzenie Kenstelów, rzutuje na kwestię pojawienia się nazwy „Kalisz”. W związku nowymi ustaleniami warto zastanowić się nad tym, czy czasami nazwa *Kalies* nie została przeniesiona z Meklemburgii, skąd na Pomorze w XIII wieku napłynęło wielu rycerzy. Dotąd wcale nie brano takiej możliwości pod uwagę. Ale przecież znajdujemy tam miejscowości Gross i Klein Kaliess. Te nazwy są zmienioną nazwą słowiańskiej, bo Meklemburgia przed podbojem była słowiańska. Na jej terenie istnieje ogromna ilość zmienionych nazw słowiańskich i duże ich część została przeniesiona przez rycerstwo napływowe.

Na meklemburskie onomastyczne ślady trafiamy w przypadku niedalekiego od Kalisza Pomorskiego miasta Frydlandu (Miroslawiec). Ten jednak pogląd, iż nazwa została dla Miroslawca (Frydland) przyniesiona z Meklemburgii, z miasta położonego w ziemi stargardzkiej, istnieje od dawna. Być może na meklemburskie związki Kalisza wskazuje także herb miasta.

Grzegorz Jacek Brzustowicz

Podążając dzisiaj szlakami turystycznymi po Pomorzu Zachodnim, trafiamy na wzgórza zamkowe, na ruiny starych zamków i dworów rycerskich. Niegdyś były one zamieszkałe i tętniły niecodziennym życiem. Rycerze w nich zamieszkujący trafiali nie tylko na karty starych kronik. Barwne biografie niejednego z rycerzy stały się kanwą legend. Ich znajomość znakomicie wypełnia naszą wiedzę krajoznawczą o terenach niegdyś należących do historycznego Księstwa Pomorskiego i Nowej Marchii.

Dawniej Stare Osieczno nazywano Weselem. Pewien rycerz jadąc nad brzegiem Drawy, spotkał pod wielkim bukiem przecudną panią. Dama zagadnęła rycerza, a ten odprowadził ją w poszukiwane miejsce. Potem pożegnał ją i konno ruszył dalej drogą wzdłuż rzeki. Gdy dotarł do zamku, ciągle miał obraz pięknej pani przed oczyma. Jego myśli ciągle za nią biegły. Tęsknił. Po pewnym czasie w tym samym miejscu spotkali się ponownie. Pani wzięła go za rękę i miło porozmawiali. Podobnie jak podczas pierwszego spotkania, rycerz pożegnał się, a gdy dziewczyna obróciła się, ruszył przez las bukowy nad rzekę. Pani nie podała swego imienia, ani gdzie zamieszkiwała. Rycerz tęsknił coraz bardziej. W końcu wyjawiał jej swe marzenie. Chciał, aby dalej przez życie poszli wspólnie. Poprosił ją o rękę, ale ona poprosiła o czas do namysłu. Gdy znowu się spotkali, zalała się przy nim łzami i powiedziała łkając, że musi się z nim pożegnać, ponieważ jest biedną córką rybaka i nie może stać się nigdy żoną rycerza. Jednakże rycerz przytulił ją, a potem poprowadził do swego

zamku, gdzie wkrótce potem świętowali wesele. Żyli długo w niezmałonym szczęściu, aż ich śmierć rozdzieliła. Na pamiątkę rycerz dał nazwę zamkowi nazwę *Wesele (Hochzeit)* i tak już zostało.

Jak wybawić księżniczkę ?

Gdyby któryś z czytelników zapragnął uwolnić zakłątą księżniczkę, to przepisów na to udzielają dawne legendy. Uwięziona w zamku w Złocięncu księżniczkę można wybawić pocałunkiem w usta. Gdy się tego dokona, wszelkie podziemne skarby staną się własnością wybawiciela. Trzeba jednak pokonać odrażę, bo księżniczka ma usta pokryte wrzodami.

Zamek i rękę księżniczki z zamkiem można zdobyć uwalniając pocałunkiem damę zakłątą w żabę na Pańskiej Górze koło Przekolna. Zaś w pobliżu Ińska w jeziorze Studnica zamieszkuje zakłąta w żabę piękna dziewczyna. Uwolnić ją może tylko pocałunek w żabi pyszczek. Więcej poświęcenia musi wykazać śmiałek na Górze Chełmskiej. Tam musiał pocałować trzy różne zwierzęta.

Kiedyś jeden ze śmiałków chciał uwolnić zakłątą księżniczkę w Świdwinie i ruszył odważnie do tunelu prowadzącego do jej komnaty. Gdy tutaj dotarł zobaczył damę pracującą przy kołowrotku. Zapomniał jednak na jej widok właściwych słów likwidujących zakłęcie i uciekł. Wyprawa nie okazała się jednak nadaremna. Gdy wrócił w domu, ujrzał że jego ostrogi przy butach stały się złote.

Niektórzy śmiałkowie przypłacali zaloty do księżniczek i dam życiem. Pewien książę pomorski starał się o rękę niemieckiej księżniczki, mieszkającej koło Wierzchowa. Lecz gdy jej matka ujrzała jak ten zakrada się nocą przez most do córki, kazała zgasić kiedyś wszystkie łuczywa. Zaskoczony książę spadł z mostu do fosy i utonął.

Koło Derczewa, u brzegu jeziora znajduje się Wzgórze Zamkowe. Nad brzegiem można było spotkać piękną dziewczynę. Kiedyś znalazł się śmiałek, który nie „zapomniał języka w gębie” i spytał ją kim jest. Ta opowiedziała historię swego zamku i ukazała możliwość wybawienia, jeżeli zostanie zanieciona na cmentarz w

Przydarłowie, a śmiałek nie obejrzy się. Śmiałek podjął się tego zadania. Wziął na ręce dziewczynę i zaniósł przed siebie, nie oglądając się. Nie wiedział jednak, że duchy podążają za nim. Gdy był blisko cmentarza,

pojawiła się nagle wielka burza, która zerwała mu czapkę z głowy. Wtedy śmiałek zerknął za siebie. Wtedy dziewczyna uniosła się w powietrze i zniknęła z krzykiem rozpacz: *już nigdy nie zostaną wybawiona !*
Grzegorz Jacek Brzustowicz

RODOWÓD DRAWIEŃSKO - KALISKI

Najsłynniejszą przedstawicielką Kaliskiej rodziny Fabian jest Gertruda Fabian. Urodziła się 10.08.1885 r. w Drawnie, była siódmym dzieckiem kupca Meyera Fabiana (ur. 1842 w Kaliszu Pom zm.1904 r.), który był synem Samuela (1813 – 1876) i Johanna z.d. Salinger ur.1818 r. Meyer miał kilku urodzonych także w Kaliszu Pom. braci: Leona (ur. 1848), Oskara (1854 – 1934), którego córka Ella Gertrud Fabian ur. w 1890 w Berlinie zginęła w getcie w Warszawie a syn Kurt Fabian ur. w 1884 zginął w tym samym roku w getcie w Piaskach , trzeci brat Albert (1856 -1935) był ojcem Johann (Hanna) Fabian ur. 1898 w Berlinie, która zginęła w 1942 w Chełmnie nad Nerem (Kulm) oraz trzech synów którzy przeżyli wojnę i zmarli w Australii, Matką Gertrudy była Hermina z.d. Rosenberg (ur. 1854 w Drawnie) córka Wolfa (1821- 1897) i Cacille z.d. Bergen (1827 -1914). Meyer i Hermina Fabianowie mieli 11 dzieci. Jak widać rodzina ze strony ojca Gertrudy związana była z Kaliszem Pom. a od strony matki z Drawnem. W okresie drawieńskim Fabianom oprócz Gertrudy jako ostatniej urodzili się:

- **Max (ur. 1875** zmarł na białaczkę 25.03.1942 r.), jego żona Luise z.d. Tropke (ur. 24 grudnia 1882 r. w Nowym Mieście nad Wartą) została deportowana do Oświęcimia 28.11.1942 i tam zamordowana w dniu przyjazdu. Ich dwaj synowie Eugen Fabian (ur.1909) zginął w Oświęcimiu a Adolf Fabian (ur.1910) w Rydze. Córki :Herda po mężu Aron (1911-2008) i Alice po mężu Goldmann (1911- 1991) na czas opuściły Niemcy i zamieszkały w Brazylii .
- Elsbeth Recha Richter - Ehrich (1876 – 1942) „Ciotka Recha” W marcu 1918 wyszła za mąż za inżyniera Alfreda Richtera, który zmarł pod koniec lat 20. W październiku 1932 polubiła gastrologa dr. Franza-Louisa Ehrlicha (ur. 13 maja 1869 w Białogardzie) i przeniósła się do Szczecina. 12 /13 lutego 1942 r. została wywleczone z domu i wraz z mężem i z 63 osobami deportowana na Lubelszczyznę do Getta w Głusku (liczyło 700 Żydów, zlikwidowane jesienią 1942 r.), gdzie została zamęczona. Podobny los spotkał w Lublinie jej męża .
- Siegfried Fabian (ur. 1878) i Alfred Fabian (24.03.1879 - 11.05. 1936), którego druga żona Jenny Pinkus (geb. Weiss) ur. 23 luty 1880 zamordowana została 8.12.1944 r. w Ravensbrück.
- Helka Hailbronner's Timeline z.d. Fabian (1880 – 1951). W 1905 wyszła za mąż za Johna Alfreda Hailbronnera, w 1935 r. rozwiedli się . W 1939 r. z trójką dorosłych dzieci, Fredem, Ernestem i Liselotte wyjechała do Anglii.

Zmarła z powodu wylewu krwi do mózgu w 1951 r. i została pochowana na cmentarzu Vicarage Road w Watford. Syn Ernest Humphrey Hamilton urodził się w 1910 r. jako Ernst Heinrich Hailbronner . W 1929 wstąpił do Reichswehry, jako Żyd został pod koniec sierpnia 1934 wydany z armii. W 1939 r. wyjechał do Anglii. Wstąpił do

Korpusu Pionierów. Walczył w 1940 r, we Francji . W 1943 roku został przeniesiony do Korpusu Królewskich Inżynierów Elektryków i Mechaników i zmienił nazwisko na Ernest Humphrey Hamilton. Po wojnie osiedlił się z rodziną w Beeston i Longeaton w Derbyshire, gdzie został technikiem materiałów wybuchowych w kopalniach. Zmarł w 1983 r. -

- Georg Fabian (ur. 1881). W 1915 został ciężko ranny walcząc w niemieckiej armii cesarskiej w 1915 r. Zginął 04.06.1930 r. w Berlinie, spoczął podobnie jak rodzice i brat Max na berlińskim cmentarzu żydowskim w Weißensee.

W 1883 roku Meyer Fabian i jego młodszy brat, także kupiec wspomniany Oscar Fabian zostali właścicielami firmy Cohn & Caro trudniącej się handlem pasmanterią (zasłonami). Był też właścicielem dobrze prosperującej hurtowni ; „Produkten” zajmującej się produktami rolnymi i rzemieślniczymi , które rozszerzył o recykling makulatury luzem i rozwłóknianie książek. Ok.1886/87 Gertruda i pozostali członkowie rodziny przenieśli się do Berlina. Tu urodzili się jej bracia Bruno (1887 - zm. w 1943 w Szanghaju w Chinach i Martin (ur. 1889 ; zm. w Londynie w 1965) , który kontynuował tradycje kupieckie w rodzinie Miał w Hamburgu własny sklep, uciekł do Anglii gdzie nieźle prosperował . Rodowód berliński mieli także siostra Margarete (Greta) (1891 – 1943 w Oświęcimiu) oraz brat Hans (ur. 20 czerwiec 1893 r. w Berlinie . Zamordowany 23 września 1940 r. w Państwowym Instytucie Opieki Społecznej Brandenburg an der Havel (Landes-Pflegeanstalt Brandenburg a.H.) czyli w Brandenburskim Centrum Eutanazji. Fabianowie mieszkali na Gutenbergstrasse w Charlottenburgu. Interes kwitł i ok.1889 r. dołączył do nich kolejny brat Albert Fabian. Do Berlina sprowadzili się i inni członkowie rodziny także matka ojca a jej babka Johanna z.d.Salinger, która w 1891 zmarła i w Berlinie została pochowana. Ojciec Meyer zmarł w 1904 roku w Grosse w mieszkaniu na Frankfurterstraße 122,możliwe ,że tam prowadził także swoje interesy. Gertruda z młodszą siostrą Margarete do 1918 r. mieszkaly na Pestalozzistraße w Charlottenburgu. Wiadomo ,że w latach trzydziestych mieszkała na Brettschneiderstraße 9. W dniu 24.11.1936 zmarła w Berlinie jej matka Hermina. W dobie szalejącego nazizmu siostry mieszkaly dwa lata na Mommenstraße. W końcu marca zabrano ich z domu i transportem “Ostrtransport nr.31” wysłane zostały do Oświęcimia, najprawdopodobniej zaraz po przybyciu zostały unicestwione. W 2013 r. za sprawą aukcji internetowej zobaczyć można było kilka obrazów podpisanych przez Gertrud Fabian. Ich nabywca zaczął tropić losy autorki tak dotarł do Gertrudy z Drawna. Problem nadal pozostaje otwarty gdyż w latach trzydziestych i czterdziestych mieszkaly w Berlinie trzy Gertrudy Fabian. Nabywca uważa jednak ,że drawieńska Fabian uczestniczyła w kursach malarstwa prowadzonych przez Emil Orlików stąd nabyła umiejętności malowania. Gertruda Fabian z Drawna stała się popularna a obrazy podpisane jej imieniem i nazwiskiem są bardzo poszukiwane. Co ciekawe wśród Fabianów typowo berlińskich był artysta malarz i grafik Max Fabian (1873 – 1926) , który również prowadził kursy malarstwa. Ożenił się ze swoją studentką i w 1916 r. urodził mu się syn Erwin , który z dorobkiem ojca i matka uciekł do Anglii. Podczas bombardowania Londynu ok. 1942 cały dorobek ojca uległ zniszczeniu. Erwin Fabian malował w Anglii i Australii.

TRAGICZNE LOSY HANSA FABIANA

Hans Fabian, urodził się 20 czerwca 1893 w Berlinie gdzie zamieszkali jego rodzice po opuszczeniu Drawna.

W przeciwieństwie do niektórych członków rodziny zwłaszcza swojego brata Martina z którym był zżyty nie chciał robić kariery kupieckiej, miał bardziej artystyczną duszę i chciał zostać rzeźbiarzem i w tym kierunku rozpoczął już edukację. Był normalnie rozwijającym się młodzieńcem lecz będąc w wieku 17 i 18 lat doznał pierwszych ataków epilepsji, co nie przeszkodziło, by uznany został za zdolnego do służby wojskowej . Kartę powołania otrzymał w 1914 roku , trafił na front Wielkiej Wojny. Przeżycia wojenne , a zwłaszcza pogrzebanie go żywcem we Francji, pogorszyły jego stan zdrowia. W 1916 roku został zwolniony ze służby wojskowej i zamieszkał ze swoim bratem Martinem w Hamburgu dokąd brat przeniósł się jeszcze przed wojną i założył własną firmę. Mieszkali przy Steindamm 71. Pod tym samym adresem funkcjonowała firma brata hurtownia cygar, w której podjął pracę. W tym samym roku, 26 sierpnia, wstąpił do Wspólnoty Niemiecko-Izraelskiej. 3 maja 1919 r. uzyskał koncesję na handel cygarami, papierosami, tytoniem i przyborami do palenia wyrobów tytoniowych. 27 marca 1921 ożenił się z Hertą Herz, urodzoną 17 listopada 1895 w Hamburgu. Była najstarszą z czwórki rodzeństwa jej dwaj bracia Manfred (w 1897) i Waltera (w 1899) oraz siostra Berta (w 1900) zginęli podczas Holokaustu (www.stolpersteine-hamburg.de). Rodzina

żony była o tradycjach kupieckich i rzemieślniczych .Ojciec Henry Herz, był z zawodu tapicerem i niezbyt wiodło mu się w swoim zawodzie. Matka Herty, Helene Herz, z domu Nathan, była osobą przedsiębiorczą w 1919 roku założyła własny biznes, zaczęła prowadzić letni pensjonat Park Hotel w Niendorfie nad Morzem Bałtyckim. Zatrzymała jednak miejsce zamieszkania w Hamburgu, jej brat Neumann Nathan zbudował hurtownię zegarków i złota, która z powodu inflacji popadła w trudności ekonomiczne. Hans Fabian zmienił profesję i do 30 maja 1921 roku uzyskał koncesję hotelarską . Wraz z współwłaścicielem nazwiskiem Weinberg zarządzał „jedynym żydowskim hotelem nad Zatoką Lubecką”. Małżeństwo rodziców Herty rozwiodło się w 1922 roku. Matka i wujek Herty zostali w czasie wojny zamordowani (www.stolpersteine-hamburg.de). W tym czasie Martin Fabian , który był żonaty z Kathariną z domu Rosener (ur. w Berlinie 26 kwietnia 1890 r) i miał z nią córkę Steffi (ur. w Hamburgu 24 maja 1919 r.) również zmienił branżę. Przeniósł się z rodziną do Berlina i wraz z żoną otworzyli ok. 1923 roku sklep z odzieżą męską przy Steindamm 102. W 1924 r. stan zdrowia Hansa Fabiana znacznie się pogorszył, w latach 1925/26 wystąpił z wnioskiem o rentę inwalidzką. Niestety komisja uznała iż jego choroba nie miała nic wspólnego z wydarzeniami wojennymi a jej nasilenie się było typowe dla wieloletniej padaczki i wnioski odrzucono. Pomimo choroby Hans Fabian pozostał dzierżawcą Parkhotelu przez osiem lat, aż do przejścia na emeryturę we wrześniu 1929 roku. Niemal równoległe wiele działo się w rodzinie żony, jej brat Manfred Herz, został współwłaścicielem a od 1926 r.

właścicielem firmy swojego wuja Neumanna Nathana. Szwagier, Berta Herz zachorowała na chorobę psychiczną i w 1925 roku musiała zrezygnować z pracy. Choroba psychiczna „dopadła” drugiego brata żony Waltera Herza w 1925 r. został przyjęty do szpitala Friedrichsberg w Hamburgu . Zrozpaczona matka Helene Herz zdecydowała się opuścić społeczność żydowską i stała się członkinią kościoła chrześcijańskiego „Erste Kirche Christi, Wissenschaftler, Hamburg”. Kłopoty finansowe miał także Hans Fabian w 1932 roku nie musiał nawet płacić żydowskiego podatku religijnego. Najpierw z żoną Hertą zrezygnowali z mieszkania na Kuhmühle (Hamburg) ; potem się rozstali. Hans Fabian mieszkał jako podnajemca w Borgfelde (dzielnica Hamburga) ; Herta Fabian przeniosła się na drugą stronę rzeki Alster. 1 stycznia 1936 Hans przeniósł się do prowadzonego przez Izraelskie Stowarzyszenie Pomocy Bezdomnym, domu spokojnej starości „ Daniel-Wormser-

Haus”. 20.01.1937 r. został oddany do domu opieki społecznej („Versorgungsheim Farmsen”). Jego brat Martin Fabian został po Nocy Kryształowej (z 9 na 10 listopada 1938) uwięziony w obozie koncentracyjnym Sachsenhausen i zmuszony do zaprzestania działalności handlowej. Mimo to Martin Fabian nadal wspierał niektórych krewnych, zapłacił bratu Bruno za bilet do Szanghaju i wysłał pieniądze siostrze Gertrudze Fabian do Berlina. Pomógł szwagierce Lucie Bleiweiss w Essen i teściowej Fraenze Rosener w Akwizgranie. W tych ciężkich czasach Herta Fabian złożyła wniosek o rozwód do Sądu Okręgowego w Hamburgu . Martin miał zostać opiekunem brata w postępowaniu rozwodowym. Sąd Rejonowy zdecydował inaczej i zlecił to żydowskiemu „radcy prawnemu” („Konsulent”) . Ów radca przed rozpoczęciem postępowania rozwodowego wyemigrował wraz z rodziną podobnie, podobnie uczynił Martin Fabian. Do rozwodu jednak doszło, stało się to 17 maja 1939 r.

2 lutego 1940 r. Hans Fabian został przeniesiony z domu opieki Farmsen do „sanatorium i domu opieki” Langenhorn (Heil- und Pflegeanstalt Langenhorn) .. Spotkał się tam ze swoją szwagierką Bertą Herz. Wcześniej przebywał tam Jego szwagier Walter Herz, który w październiku 1939 r został przeniesiony do Lubeki-Strecknitz . Gdy „Langenhorn” stał się punktem zbornym dla żydowskich pacjentów psychiatrycznych, Walter Herz musiał tam wrócić. 23 września 1940 r. Hans Fabian, Berta i Walter Herz zostali przewiezieni do ośrodka zagłady eutanazji w Brandenburgii transportem zbiorowym złożonym ze 136 żydowskich pacjentów i tego samego dnia zostali zamordowani. Była żona Hansa, Herta Fabian ,jej brat Manfred z żoną Rosalie i z dziećmi Ruth (ur. 28 lipca 1931 r.) i Herbertem (ur. 3 XII 1933 r.) została 6 grudnia 1941 deportowana do Rygi, tam też zostali zamordowani. Jej matka Helene Herz została wywieziona do Theresienstadt 15 lipca 1942 r. Nie przeżyła. 13.03.1958 r. chcący ustalić losy Hansa Fabiana otrzymali z Żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Hamburgu , oświadczenia : „Zaświadcza się, że według dostępnych nam dokumentów p. Hans Fabian, urodzony 20 czerwca 1893 w Berlinie, musiał opuścić Hamburg 23 września 1940 r. pod numerem 24 587 transportem zbiorowym z Langenhorn”... W 1958 r. nie było jeszcze konkretnie wiadomo, o jakim transporcie mówi powyższe zaświadczenie. Według ewidencji Szpital Państwowy Hamburg-Langenhorn miał wśród pacjentów 62 Żydów

płci męskiej i 74 pacjentki Żydówki. Ich akta datowane na 23.09.1940 r., nie określają dokąd zostali zabrani. Dopiero po latach okazało się, że miejscem ich przeznaczenia był „Brandenburg State Asylum” („Landespflegeanstalt Brandenburg”) nad rzeką Hawelą czyli jedno z centrów zagłady realizowanej tam w ramach niemieckiego programu „eutanazji” tzw. „Operacja T4” („Aktion T4”). Hans Fabian zamordowany został za pomocą tlenu węgla zaraz po przybyciu. Co ciekawe o jego losie nie powiadomiono szpitala w Langenhorn, ani krewnych. Mimo, że w ciągu następnego miesiąca rzekoma kancelaria metrykalna w Chełmie koło Lublina wysyłała do krewnych zamordowanych fikcyjne, sfałszowane akty zgonu, w których podawano nieprawdziwe informacje o przyczynach zgonu. Niestety akt zgonu Hansa Fabiana nie znaleziono, dopiero w 1964 został oficjalnie uznany za zmarłego.

Andrzej Szutowicz

Opracowano na podstawie: HANS FABIAN * 1893 Kuhmühle 6 (Hamburg-Nord, Hohenfelde) z 2019 r. autorstwa Erwina Finka wspieranego przez Hermanna Reemtsma

https://www.stolpersteine-hamburg.de/en.php?MAIN_ID=7&BIO_ID=2889

GUNTER DEMNIG I JEGO POTYKACZE

Potykanie to dwie stojące tablice kredowe połączone ze sobą zawiasami u góry. Są potykanie ostrzegawcze, reklamowe, bhp, Jest także inne stosowane w Polsce znaczenie potykania. Jest ono militarne i stosowane były głównie w zaporach przeciwpiechotnych jako spleciony w pułapkę na nogi drut czy zastrzone potykanie ze świńskim ogonkiem, czubek zastrzony, który jest w zasadzie zastrzonym słupkiem fortecznym. Stosowano też potykanie dla koni w postaci metalowych jerzy o zastrzonych końcach.

Gunter Demnig ur 27 października 1947 r. w Berlinie Demnig dorastał w Nauen i w Berlinie. Maturę zdał w 1967 roku. Sudiował pedagogikę artystyczną w Akademii Sztuk Pięknych w Berlinie pod kierunkiem Herberta Kaufmana. W latach 1969/1970 studiował na tej uczelni wzornictwo przemysłowe. Od 1971 kontynuował studia na międzynarodowym uniwersytecie artystycznym Kunsthochschule Kassel (KhK), gdzie w 1974 r. zdał pierwszy egzamin państwowy. Po czym rozpoczął studia artystyczne pod okiem Harry’ego Kramera na Gesamthochschule Kassel (GHS) (dziesięcioletni uniwersytet). Od 1977 roku pracował w budownictwie m.in. przy renowacji zabytków. W latach 1980-1985 był asystentem artystyczno-naukowym na wydziale sztuki swojej uczelni w Kassel. W 1985 roku otworzył w Kolonii własne studio zrealizował kilka własnych projektów. Od 1994 roku pracuje również w ośrodku kultury IGNIS (*IGNIS-Kulturzentrum*) Od kwietnia 2011 r. jego pracownia znajduje się w centrum sztuki w Frechen na terenie dawnego dworca kolejowego. W 2017 roku przeniósł swoją pracownię do Elbenrod w Hesji. Demnig sławę zdobył jako projektant i wykonawca Stolperstein’ów. Wiele z nich sam położył. W wolnym tłumaczeniu nazwa Stolperstein oznacza *kamień, o który się potykamy*, zwany „potykaczem” w pojęciu polskim jest to po *kamień pamięci*. Pierwsze kamienie pamięci pojawiły się na ulicach Kolonii w 1995 roku. Od tej pory są stale ustawiane. Wykonywane są z betonu w formie kamienia brukowego o wymiarach 10 na 10 cm, na którym umieszcza się mosiężną tabliczkę z napisem informującym np., że w tym miejscu mieszkał, po czym poniżej podawane są dane osoby (imię nazwisko), niżej rok jej urodzenia, pod nim data deportacji i miejsce i data śmierci. Stolpersteiny upamiętniają osoby, które padły ofiarą nazistowskich zbrodni nie tylko Żydów ale i Romów, niepełnosprawnych, świadków Jehowy, homoseksualistów i członków partii politycznych. Umieszczane są na ogół przed ich dawnymi domami na ulicy w bruku lub chodniku, czasami na murze. Projekt, który rozpoczął się w 1995 roku w Kolonii zrodził się w latach 1990 - 1992 w pięćdziesiątą rocznicę deportacji 1000 Romów i Sinti z Kolonii, i w 50 rocznicę wywiezienia Romów do Oświęcimia co zaowocowało wstawieniem kamienia pamięci w chodnik przed zabytkowym ratuszem w Kolonii. Kostka kamienna z mosiężną tabliczką z stosownym napisem od lat jest największym zdecentralizowanym pomnikiem na świecie istnieje już około 90 000 kamieni, w 1265 niemieckich gminach i w 26 krajach europejskich. W Polsce zainstalowano ich ponad 30 sztuk, pierwszy we Wrocławiu, poświęcony został Edycie Stein (w 2008 roku przy ulicy Nowowiejskiej). Innymi polskimi miastami które mają swoje „Stolpersteiny” są: Biała Podlaska, Łomża, Mińsk Mazowiecki, Słubice, Zamość, Oświęcim. Co jakiś czas kamienie pamięci są niszczone przez neonazistów, lecz są uzupełniane. Mimo szlachetności idei umiejscawianie Stolpersteinów w miejscu umożliwiającym chodzenie po nich spotyka się także z krytyką osób uważających, że ta forma nasuwa skojarzenia deptania pamięci osób upamiętnionych. Dla przykładu „w Krakowie – po tym, jak doprowadzony niemal do końca proces formalnego załatwiania pozwoleń, na mocy opinii IPN-u umieszczenie kamienia pamięci zostało przez magistrat wstrzymane. Projekt Demniga został uznany za sprzeczny z przyjętą w Polsce kulturą pamięci i uwłaczający godności ofiar”.

Czy w Drawnie mógłby być umieszczony Stolperstein ?

Jak udało się ustalić ogólna liczba związanych z Drawnem poprzez urodzenie i zamieszkanie osób deportowanych do gett i obozów na Wschodzie wynosi ok. 45. Tą 45 -tką jest niedawno „odkryta” w zasobach Bundesarchiv Emma Cronheim z d. Lichtenberg ur. 16.8.1861 w Drawnie niem. Neuwedell) mieszkała w Oldenburg i w Berlinie (Charlottenburg) deportowana z Berlina 14. lipca 1942, do Theresienstadt, Ghetto gdzie zmarła 30.9.1942 r. W tych samych zasobach widnieje, Philippine, Cohn ur. 30 stycznia 1847 w Neuwedell. Mieszkała w Berlinie .gdzie zmarła w okresie Holokaustu 02 lipca 1943 lecz nie ma jej na listach ofiar gdyż najprawdopodobniej zmarła śmiercią naturalną. Czy zatem gdyby w Drawnie wzorem innych miast Polski chciano upamiętnić miejscowe ofiary Holokaustu należałoby wykonać max 45 „potykaczy” ? Otóż nie, jak można zauważyć kostki pamięci stawiane są w miejscach skąd przeprowadzono deportację lub w ich pobliżu. Upamiętniają one osoby,

które nie przeżyły. Na drawieńskiej liście nie do wszystkich osób mamy pewność ,że zmarły w wyniku Holokaustu.. Ponadto spośród wymienionych 45, 44 osoby opuściły wcześniej Drawno i zamieszkały w innych częściach Rzeszy, niektórzy z nich mają w tych miejscach wstawione Stolpersteiny. Dla przykładu Leopold Mann urodzony 18 sierpnia 1866 r. w Neuwedell, znany był jako „Leopold obwoźny”. Pseudonim jego wynikał z profesji, gdyż trudnił się także handlem obwoźnym. Mieszkał na ulicy Neue Straße 18 na rogu z ul. Mittelstraße, gdzie w suterenie miał swój sklep. Mieszkańcem tego domu był także: dr Niemeyer, prawnik, który urzędował w swoim biurze. Po 1933 r. dom został sprzedany a Mann osiadł w Berlinie. W dniu spisu powszechnego 17 maja 1939 r., został sklasyfikowany przez władze hitlerowskie jako „wróg Rzeszy”. Był aresztowany i więziony w obozie koncentracyjnym Sachsenhausen gdzie przebywał do 5 grudnia 1938 r. Z chwila zwolnienia z obozu miał 72 lata. Zamieszkał w Berlinie u rodziny Haasów przy Sybelstrasse 35. Potem mieszkał przy Lietzmannstrasse 21 w ówczesnej dzielnicy Mitte, a następnie w nieistniejącym dziś domu starców żydowskiego związku wyznaniowego przy Gerlachstrasse 18-21. Mann był wdowcem i według własnych oświadczeń miał „całkowity majątek 27,50 RM”, Przebywał w obozie przejściowym na Grosse Hamburger Strasse. 17 sierpnia 1942 r. załadowany został do pociągu pasażerskiego z 987 osobami na stacji Moabit przy Putlitzstraße, Wywieziony został do getta w Theresienstadt. Stamtąd, podobnie jak wielu innych, został wysłany do obozu zagłady w Treblince, gdzie zginął 19 września 1942 r. Jego Stolperstein został ustawiony w Berlinie.

HIER WOHNTE
LEOPOLD MANN
JG.
VERHAFTET NOV.
SACHSENHAUSEN
ENTLASSEN 5.12.1938
DEPORTIERT 17.8.1942
THERESIENSTADT
ERMORDET 19.9.1942
TREBLINKA

1866
1938

Wynika stąd, że tylko jednej osobie można byłoby bezproblemowo taki kamień poświęcić. Jest nią Isidor Lippert (ur. 17.04.1879 w Drawnie) mieszkał w Drawnie. Deportowany 22.06.1938 do Sachsenhausen, gdzie zmarł 13.01.1940. Jednak należy pamiętać, że w Drawnie pierwszą ofiarą nazistów był: **Herrmann Blauzwirn**, był to pochodzący z Mirosławca, kupiec drawieński, właściciel zakładu rzemieślniczego, mieszkał przy Neue Straße 14. Żonaty był z Minną Nathan z Neuwedell (Drawno). Zamordowany został w kwietniu 1933 w Drawnie. Według jednej z wersji (W. Doell) uzbrojeni w broń SS-mani napadli Blauzwirna, chcąc go nastraszyć, grozili mu pistoletem, który przypadkowo wypalił, trafiając go śmiertelnie. Natomiast nieco inną wersję wydarzeń podała dr Ewa Kűßner z d. Schnabel (Heimatgruss Rundbrief nr 251/2000 s. 44) „Żydowski kupiec Blauzwirn, w kwietniu 1933 zmarł w więzieniu z powodu pobicia. Gdy umilkły plotki o jego śmierci SS ekshumowało zwłoki i stwierdzono, że umarł śmiercią naturalną”. Śmierć ta jest jedynym oficjalnie znanym przypadkiem zabójstwa Żyda w Drawnie co znajduje

potwierdzenie w zeznaniu przechowywanym w Yad Vashem. Ponieważ zgodnie z intencją twórcy Stolpersteiny upamiętniają osoby, które padły ofiarą nazistowskich zbrodni, to **Herrmann Blauzwirn mieści się w tych kryteriach. Reasumując gdyby idea postawienia kamieni pamięci przyjęła się w Drawnie, do wykonania i postawienia były by minimum dwa kamienie – potykacze.** Zgodnie z artykułem 53 Ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej, organy, które wydają zezwolenie na wykonanie trwałych upamiętnień walki i męczeństwa, mają najpierw zasięgnąć opinii prezesa IPN-u. Według Adama Siwka niezwrócenie się do IPN-u to naruszenie przepisów. W praktyce nie zrobiło tego wiele samorządów i nie poniosły z tego tytułu żadnych konsekwencji. *Stolpersteiny* wymykają się jasnej klasyfikacji, a podciągnięcie ich pod ustawę o IPN-ie jest kwestią dyskusyjną. Jednocześnie Instytut, który obliuguje do zasięgnięcia opinii, wydaje je bardzo opieszale. W przypadku Krakowa było to jedenaście miesięcy i wymagało licznych interwencji rodzin zainteresowanych upamiętnieniem swoich krewnych

Andrzej Szutowicz

<https://openheim.org/pl/aktualnosci/stolpersteine-czyli-o-pamieci-ktora-mozna-sie-potknac/>

<https://de.wikipedia.org/wiki/Stolpersteine>

<https://www.berlin.de/ba-charlottenburg-wilmersdorf/ueber-den-bezirk/geschichte/stolpersteine/artikel.179726.php>

Bild: Stolpersteine-Initiative CW, F. Siebold

Stolperstein Leopold Mann, Foto: F. Siebold, Juni 2013

https://pl.wikipedia.org/wiki/Gunter_Demnig

<https://chidusz.com/stolpersteine-w-polsce-ipn-szczecin-bedzin-wroclaw-krakow-procedura/>

Niemieckie kamienie i polska kultura pamięci w „Chiduszu” nr 3/2019

Herb kojarzy nam się zazwyczaj z plastycznym wyobrażeniem należącym do władcy lub rycerza, a rzadziej do miasta. W tym ostatnim przypadku, wyobrażenie takie miało zawsze ścisły związek z powstaniem miasta. Poprzez umieszczane w herbie wyobrażenia wskazywano przeważnie na założyciela i pochodzenie kolonistów.

Jeszcze przez długi czas po lokacji mieszczanie dobrze wiedzieli, jakie było znaczenie użytych w herbie symboli. Jednak z biegiem czasu i burzliwych wydarzeń, pamięć ta blakła i ginęła. Czasem wraz ze zmianą właściciela miasta zmieniał się herb. Wówczas przeważnie zapominano o starym herbie. Ustalanie dzisiaj symboliki herbów przypomina prace detektywistyczne. Jednak zadając sobie taki trud, można odkryć ciekawe informacje, które mogą wzbogacić wiedzę o początkach naszych miast.

Opis herbu Drawna: *w tarczy dwudzielnej w słup, w prawym złotym polu połowa czarnego koła, po lewej w błękitnym srebrny żuraw na zielonej murawie.*

Pierwsze pole z połową koła dokładnie w symbolu heraldycznych oraz barwie wskazuje na właścicieli miasta z rodu von Wedel. Natomiast występujący w drugim polu herbowym żuraw nadal jest tłumaczony na poziomie ogólnej symboliki heraldycznej tego ptaka

w powiązaniu z położeniem miasta i zamku, może strażnicy na pograniczu, skoro ptak trzyma w szponach kamień symbolizujący czujność.

Herby o dwudzielnej tarczy, jak w przypadku Drawna, miały zawsze odwołanie do założycieli i właścicieli miasta. Nie udało się jak dotąd wskazać rodziny rycerskiej żyjącej w XIII-XIV wieku na ziemi choszczeńskiej, związanej z Wedłami z Drawna i w dodatku mającej jeszcze w herbie żurawia. Gdyby tak było moglibyśmy przyjąć, że miasto zakładali i może otrzymali tutaj urząd sołtysi z ramienia Wedłów rycerze tegoż rodu.

Dzisiaj, po wielu dziesiątkach lat badań, mogę wreszcie zaproponować inne wytłumaczenie tego symbolu. Poszukiwania ujawniły, że rodzina rycerska von Zühlsdorf, która przybyła na ziemię choszczeńską w końcu XIII wieku z Meklemburgii, posiadała w swej tarczy herbowej żurawia. Rycerze ci założyli wieś Suliszewo (*Zühlsdorf*) i zamieszkiwali tam do końca XIV wieku. Mamy też poświadczonych ich jako lenników Wedłów z Drawna i Korytowa od 1321 roku. Natomiast część Suliszewa, którą posiadali, wspomniano w źródłach jako należąca do Wedłów drawieńskich jeszcze w 1519 roku. Zatem rycerze mogli być lokatorami i sołtysami dziedzicznymi Drawna z ramienia rodu Wedłów. Rodzina wymarła w początkach XV wieku i znaczenie tego symbolu szybko zostało zapomniane.

Grzegorz J. Brzustowicz

MS DRAWNO

MS Drawno nowoczesny masowiec szerokołukowy,

zbudowany dla Polskiej Żeglugi Morskiej przez chiński koncern stoczniowy Yangfan Group Co Ltd- w Zhoushan. Statek należy do kategorii handy- sitzei . Jest to klasyczny udźwigowiony masowiec, mogący jednorazowo przewozić 39 tys. ton ładunku. Ma 179,99 m długości, 30.03 m szerokości, 44,0 m wysokość oraz 10,5 m zanurzenia pod pełnym ładunkiem. Jego pojemność brutto wynosi 25278 GT, pojemność netto 13 200 NT. Napędzany 1 śrubą silnikiem o mocy MCR 6050 kW (8226 KM). Osiąga prędkość 14 w. Statek zakontraktowano w 2010 roku, budowę rozpoczęto 22. listopada 2013, ale w trakcie budowy został w 2016 porzucony przez właściciela (PŻM), wraz z zaliczkami armatorskimi. W lutym 2017 w PŻM wprowadzono zarząd komisaryczny powodem takiej decyzji była trudna sytuacja armatora oraz brak symptomów poprawy koniunktury na światowym rynku shippingowym. W 2017 r. zarządca komisaryczny w osobie Pawła Brzezickiego podjął decyzję o dokończeniu budowy i odebraniu jednostki z stoczni. Zastanawiano się nad nadaniem dla niego nazwy. Otóż statki tej serii noszą imiona patronów geograficznych np. *Tczew* i historycznych związanych z walką o wolność : *Armia Krajowa*, *Legiony Polskie*, *Szare Szeregi*. W „kolejce” do nadania dla nowych statków tego typu były jeszcze nazwy: *Sopot*, *Solidarność* i *Karlino*. Niepisana wieść niesie, że pierwotnie miał on nosić nazwę *Generał Anders*, ale zwycięski generał miał przegrać z Drawnem. Według innej wersji Polska Żegluga Morska planowała by nowe statki nosiły nazwy dawnych miast polskich Kresów Wschodnich, tę serię miał zacząć statek któremu zamierzano dać nazwę *Lwów*. Obawiając się reakcji strony ukraińskiej z pomysłu tego zrezygnowano, a patronem statku zostało *Drawno*, które o czym mało kto wie związane jest od lat z PŻM. poprzez ośrodek wypoczynkowy. Jak wieść niesie nazwę „*Drawno*” wzięto pod uwagę za sprawą „podszeptu” burmistrza miasta *Andrzeja Chmielewskiego*. Tak to statek o tym imieniu stał się 58. jednostką PŻM. Oficjalny jego odbiór nastąpił 7 września 2018, jednak jeszcze 11 września stał w stoczni na kotwicy. Pierwszym dowódcą „*Drawna*” został były dowódca m/s *Resko*, *Lubie*, *Tczew* kapitan ż. w. *Marek Wilczyński* a rejs dziewiczy odbył z chińskiego portu *Nanjing* do brazylijskiego portu *Paranaguá*. Obecnie *Drawnem* dowodzi kpt. ż. w. *Marek Władymiruk*. Na zdj. Widok z pokładu „*Drawna*” na Statuę Wolności i załadunek *Drawna* przy nadbrzeżu *New York* (2022 r.)

<https://www.portalmorski.pl/zegluga/40474-drawno-nowy-statek-we-flocie-pzm>

<https://24kurier.pl/aktualnosci/gospodarka/polska-zegluga-morska-odzyskala-drawno/>

<https://www.gospodarkamorska.pl/porty-logistyka-pzm-odebrala-z-chinskiej-stoczni-masowiec-drawno-33807>

<https://kresy.pl/wydarzenia/pzm-wycofala-sie-z-kresowych-nazw-dla-nowych-statkow/>

<https://www.infomare.pl/m-s-drawno-kolejny-masowiec-we-flocie-polskiej-zeglugi-morskiej/>

O KRASNALACH RAZ JESZCZE

Krasnal ogrodowy to istota o ciepłym sercu i tolerancyjnej naturze. Godny podziwu, ponieważ ma wiele zadań do spełnienia i ciągle przyciąga wzrok. Mimo, że jest stworzeniem kiczowatym, ma wielu sympatyków w Austrii, Niemczech a także w Polsce. W czerwcu 1886 r. „Thonwarenfabrik Seegerhall“ zwany instytutem sztuki i rzemiosła Etruria w Drawnie reklamował w *Deutsche Illustrierte Zeitung* swoje „jasnokolorowe gnomy”. W artykule o „przemysle figurek glinianych w Turyngii” w *Illustrated World* z 1893 r. wspomina się Heinricha Dornheima z Gräfenroda jako założyciela krasnalego przemysłu. Był on projektantem i modelarzem. W 1856 roku otworzył małą firmę specjalizującą się w produkcji głów lalek i zwierząt z porcelany. Krasnale ogrodowe z Gräfenroda miały swoje wzory do naśladowania w starszej niemieckiej tradycji, bo już od około 1840 r. w kilku miejscach wykonano ozdobne gnomy z ceramiki. Wcześniej w ogrodach stawiano wykonane z marmuru i piaskowca stosunkowo duże posągi Świętego Mikołaja wykonane z marmuru. W okresie baroku w zamku Mirabell w Salzburgu, austriacki architekt i rzeźbiarz Johann Bernhard Fischer von Erlach na podstawie rysunków Jacquesa Callota wyrzeźbił w latach 1690-1695 co najmniej tuzin gnomów. Uczniem Dornheima był Philipp Griebel, który w 1874 roku założył własną firmę „Thoonwaarenfabrik Philipp Griebel”, by w latach 1880-1890 współuczestniczyć w rozwoju słynnego krasnala ogrodowego z Gräfenroda. Funkcjonowało tu i w okolicy ponad dwudziestu producentów. Wbrew wszelkim twierdzeniom, że ich „gnom” ujrzał światło dzienne już w latach 70. XIX wieku, udowodniono, że stało się to mniej więcej 20 lat później. Czyli choć firma istnieje do dnia dzisiejszego nie im należy się pierwszeństwo. Wiadomo, że na Targach Lipskich w 1898 roku po raz pierwszy zademonstrowano krasnale turyńskie czyli 12 lat po wykonaniu w Drawnie kolekcji Etrurii, co poszło w zapomnienie. W 2006 r. gdy odnaleziono i opisano wspomnianą ofertę Etrurii we Frankfurter Rundschau krasnałą genealogię trzeba było zmienić. Dzięki temu ku zaskoczeniu sympatyków krasnali, Drawno wysunęło się na czoło jego pierwszych producentów detronizując uznawaną za najstarszą ofertę z 1893 r. z Turyngii. Fabryka Figur Terakotowych w Drawnie (Neuwedeli) została założona w 1866 roku przez Hermanna Seegera i jego żona Estefe. Początkowo produkowano cegły jednak stopniowo zwiększano swoją ofertę. Dzieło rodziców kontynuował ich syn Günter Seeger do momentu likwidacji zakładu w połowie lat 30 (1935).

Die „Thonwarenfabrik Seegerhall“ - Etruria Kunstgewerbliche Anstalt (Instytut Sztuki i Rzemiosła Etruria)

Etruria miała przez dziesięciolecia ważny status ekonomiczny w Neuwedell. Jej figurki z terakoty były dostępne na całym świecie i osiągały przystępne ceny. Zawdzięczano to nowoczesnemu systemowi marketingu zwłaszcza reklamy, którą firma skutecznie stosowała w ilustrowanych gazetach od 1879 do 1914. Bardzo wcześniej bo, od 1882 roku, firma bezpłatnie udostępnia ilustrowane cenniki czyli katalogi. Jej „jasnokolorowe gnomy” reklamowane były od *Deutsche Illustrierte Zeitung* do gazet lokalnych. Jak zauważył Rüdiger Helmboldt w pierwszych reklamach krasnali używano nazwy „Gnome” (gnomy), a „Gartenzwerge” zaczęto używać dopiero w drugiej połowie lat 20. XX wieku.

O krasnali honor Krasnal ogrodowy mimo, że jest kiczowatym stworzeniem to istota o ciepłym sercu i tolerancyjnej naturze. Ludzie dotknięci nieszczęściem lub bojący się go popadali w przekonania, że magią i mitem, są w stanie je odeprzeć, dlatego stawiali gnomy uważając ich za swoich przyjaciół. Wiele spośród krasnali wyglądało tak, jakby pomagały w pracy łopata i dzbanem lub chroniły dom. Wygląd krasnali wykazał że są odpowiedzialni. Przedstawiani byli jako starsi mężczyźni z gęstymi brodami ze wzrokiem wskazującym na łagodną życzliwość, ich twarze były delikatnie wymodelowane. Austriacy i Niemcy prezentują za płotem miliony krasnali ogrodowych. Największą ich prywatną kolekcję na świecie mającą 4443 krasnali posiadają Helge Eidenhammer z Pfaffstätt na granicy krajów związkowych Salzburga i Górnej Austrii. Szacuje się, że zebranie takiej kolekcji przez lata kosztowało ich co najmniej 80 000 euro. Na wiosnę

potrzebują około trzech tygodni, aby powyciągać wszystkie gnomy z ich zimowych kwater i odpowiednio ustawić je. Krasnale weszły do polityki przybierając kolory ugrupowań i podobieństwo polityków. Jeśli widok stojących przed domem krasnali wywołuje u sąsiadów negatywne odczucia, mogą oni zaskarżyć właściciela do sądu. Czasem jest to zrozumiałe, zwłaszcza gdy tam stoją krasnoludy z wystawionymi językami, uniesionymi środkowymi palcami i opuszczonymi spodniami. Sąd Rejonowy w Grünstadt w Niemczech uznał to za zniewagę i uznał, że tak samo należy traktować stojącą i obnażającą się przed domem osobę jak osobę za którą robi to krasnal. Właściciel prowokacyjnych krasnali musiał je usunąć. Natomiast Wyższy Sąd Okręgowy w Hamburgu stwierdził, że jeśli kogokolwiek denerwuje stojący w parku, czy na osiedlu mały krasnal z „jasnoczerwonym spiczastym kapeluszem” to może zostać uznany za „kontrowersyjność pod względem estetycznym”. By ratować honor krasnali niedawno powstałe „Międzynarodowe Stowarzyszenie Ochrony Krasnali Ogrodowych” wyjaśniło: Prawidłowy gnom ma nie więcej niż 68 centymetrów, nosi spiczastą czapkę, ma brodę i jest z konieczności wykonany z terakoty. Oznacza to, że wszyscy bezduszni plastikowi i gipsowi mężczyźni, którzy głupio pozują z telefonami komórkowymi, deskami surfingowymi, grillami, a nawet z nożem w plecach, należą do kategorii fałszywych toksycznych gnomów. W niemieckich ogrodach jest podobno 25 milionów, w Austrii ich liczbę szacuje się na 2 miliony krasnali, czy wszystkie są prawdziwe?

Andrzej Szutowicz Marian Twardowski

https://www.stiftungbrandenburg.de/files/BrandenburgKurier_2016.pdf

<https://www.derstandard.at/story/2000101532989/gartenzwerge-wichte-mit-imageproblemen>

https://www.stiftungbrandenburg.de/files/BrandenburgKurier_2016.pdf

DZIEDZICE

29 stycznia 1945 r. do Dziezic dziś gmina Barlinek, powiat Myślibórz dotarła kolumna „Wschód” z ewakuowanego przez Niemców obozu jenieckiego Oflagu II C Woldenberg (Dobiegniew). Nadzorujący marsz Niemcy zorganizowali we wsi rejon wypoczynku dla ewakuowanych, który nazajutrz rankiem 30 stycznia 1945 roku przypadkowo znalazł się w strefie działań frontowych. Doszło wówczas do tragedii, gdyż jeden z pocisków atakujących czołgów trafił w stodołę, w której odpoczywali jeńcy - polscy oficerowie głównie Marynarki Wojennej i Kawalerii z dawnych obozowych baraków 15 A i 15 B. Zginęło wówczas 17 oficerów a 30 zostało rannych (według Flukowskiego 25/34), spośród których wkrótce kilkunastu zmarło w szpitalu w Barlinku. Poległych i zmarłych oficerów pochowano na cmentarzach w Dziezicach i w Barlinku. Kwatera wojenna w Dziezicach upamiętnia z imienia i nazwiska 19 oficerów a w Barlinku 17. Na płycie grobu w Dziezicach widnieje nazwisko członka KG AK ppłk dypl. Karola Strusiewicza. Pamięć o poległych kultywuje Stowarzyszenie Przyjaciół Dziezic organizując rok rocznie blok uroczystości rocznicowych. Niestety przez wiele lat przy dziezickiej mogile nie widziano Żołnierza Polskiego. Dopiero na początku 2022 r. dzięki dowodzonej przez płk

Tomasza Borowczyka 14 Zachodniopomorskiej Brygadzie Obrony Terytorialnej im. ppłk. dypl. Stanisława Jerzego Sędziaka, ps. „Warta” ta tendencja uległa zmianie. Nie zawodzą natomiast harcerze z Barlinka, Dobiegniewa, Drezdenka, którzy na uroczystości potrafią przyjsć pieszo tym samym szlakiem, który pokonali jeńcy polscy w styczniu 1945 r

Balkowski Zygmunt, ur. 26.IV.189 : kpt. sł. st. piechoty, dowódca 3 ckm/26 pp. 49215/IV.A. (? zm. 10-04-1943) nie zginął w Dziedzicach.

Dąbkowski Fr. Tadeusz, ur. 9.X.1902 ;por. marynarki; 130/XVIII.C.

Hulanicki Jeremi, ur. 1917 (1918) bosman pchor. MW 29 września 1939 awansowany przez kontradm. Józefa Unruga na ppor. Marynarki; 253/XVIII C.

Jakubowski Lucjusz (Lucjan Kazimierz Waclaw Jakubowski) ur. 25-09-1917; podporucznik mar. 265/XVIII C; dowódca) II plutonu baterii im. Laskowskiego, obrońca Helu.

von Jougan Alfred Maria, ur.04-08-1900 Königsfeld ; kpt. marynarki, 1005/Oflag XI A dowódca Oddziału Kutrów (obrona Helu)- Dywizjon Okrętów Pomocniczych.

Juściński Czesław Marian, ur. 07-04-1899 wg innych źródeł 25-03-1899 Przyłuki; rtm kawalerii, dowódca 4/17 p.uł. 829/II B.

Kaczmarek Bernard Antoni, ur. 23-07-1913 Górnio k. Leszna por. rez. kawalerii, dowódca pocztu 7 psk ; 833/IX B.

Kajda (na tablicy był Wajda) Walerian, ur. 28.X.1914 Białokoszek ; ppor. rez. kawalerii, dowódca I /szw. kolarzy / 7 psk ranny 19 września 1938 r. kawaler V.M.; 836/XIB.

Konasiewicz Tadeusz Stanisław,ur. 04-06-1897 Sokal ; kpt. sł. st. piechoty nr 1782/XI B; 4 ppleg. kmdt KG 2 DP Leg.

Łapawa Jan ur. 11-10-1896 Czachorowo ; chorąży marynarki wojennej; 3090/Stalag X A.

Orda Witold ur. 04-04-1901 Nowoszyce ; Podporucznik ; 420/; Stalag IX A; 420/IX A Po 30-01-1945 Cmentarz komunalny w Myśluborzu.

Eugeniusz Polak ur. 7.X.1908 Srebrna k. Łomży; podporucznik por. 27.p.a.l. 481,590/XVIII C Zmarł 02-02-1945, zamordowany przez Volkssturm wg innych źródeł 31-01-1945. Prawdopodobnie cmentarz komunalny w Barlinku, w Dziedzicach, ale to nieDpewne (Jego dane osobowe znajdują się zarówno na tablicy nagrobnej w Dziedzicach, jak i w Barlinku).

Sielanka (Sielanko ?) Józef, ur. 07-04-1902 Warszawa; kpt. mar. inż. 671/XVIII C obrońca Helu. Staże młodych oficerów administracji, marynarki wojennej. (Przeł. Morski, styczeń 1939).

Sienicki(Siennicki) Stefan ur. 15.04.1905 ; kpt. łączności mar. brak na listach zginął w innych okolicznościach ?

Siwicki Kazimierz ur. 15-04-1905 Wilno : kpt. mar. Inż. ; 677/XVIII; obrońca Helu, sztab obrony.

Jan Strupczewski ur. 9.X.1905 Mława ; por. mar. Inż. obrońca Helu 733/XVIII C ; od 1937 członek Polskiej Komisji Nadzorczej Budowy Okrętów podczas budowy ORP Sęp Zagadnienie koniecznej mocy silników elektrycznych do napędu mechanizmów pomocniczych na okrętach i związane z tym zagadnienie regulacji obrotów. (Przeł. Morski, styczeń 1939).

Strusiewicz Karol ur. 18.9.1891 Stanisławów ; ppłk dypl., w kampanii wrześniowej 1939 roku kwatermistrz Grupy KOP gen. bryg. Wilhelma Orlika-Rückemana, współzałożyciel tajnego KOP, następnie ZWZ – AK, w czasie Powstania Warszawskiego mianowany p.o. kwatermistrza (szefa Oddziału IV Kwatermistrzowskiego) sztabu Komendy Głównej AK . Po upadku Powstania Warszawskiego osadzony w Oflagu Woldenberg, zginął 30 stycznia 1945 r. ; 101422/318

Strzyżewski Narcyz, ppor. (por?) marynarki, LOW ?

Czesław T. Więckowski ur. 3.V.1909 Sandomierz Ppor. Piech. Inż.; 60/Oflag VII C. Zginął w innych okolicznościach.

Zimmermann Franciszek ur. 02-09-1893 Czerwony Kamień ; zm.29.01.1945 r. kpt.int. Armia Kraków ; 31/VII C ; Zmarł z wycieńczenia . Pochowany w nieokreślonej mogile na terenie Barlinka ponoć przy drodze na Lipiany. Nazwisko widnieje na płycie nagrobnej cmentarza w Dziedzicach.

BARLINEK

Chorowicz Jan Brak danych Podporucznik, 98/XVIII C zm. 30-01-1945 Cmentarz komunalny Dębski Jerzy ur. 12-07-1910 Kapalnia, Porucznik; 556/X A 30-01-1945 Cmentarz komunalny w Barlinku.

Iwaskiewicz Edmund ur. 22-02-1891; Zakowice (powiat Piński); Podpułkownik 101424/318 30-01-1945

Cmentarz komunalny w Barlinku. Na tablicy widnieje imię Edward.

Jabłoński Witold ur. 27-10-1896; Petersburg; Major dypl. Kawalerii; 802/Oflag XI B ; 31-01-1945 Cmentarz komunalny Kluczewski

Romuald Brak danych. pchor (Podporucznik) 1548/II B 31-01-1945 zamordowany siekierą przez Niemca. Cmentarz komunalny.

Kycia Michał Franciszek,ur. 24-09-1900 Tarnopol; komandor podporucznik dyplomowany marynarki wojennej; Flotylla Rzeczna Pińsk; 122/Oflag IX C ; był nieetatowym wykładowcą Wydziału Administracji SPMW. Ranny 30 I 1945 w Dziedzicach. Ponoć jednak przeżył i zmarł w 1978 roku w Bielsku-Białej, Inna

wersja pochowany w Barlinku.

Lenartowicz Stanisław Brak danych ;Podporucznik; 2010/II B 30-01-1945; Cmentarz komunalny. Skowroński Jerzy ur. 24-09-1913, Pabianice; podporucznik ; Marynarki Wojennej; 678/XVIII C 30-01-1945 Cmentarz komunalny w Barlinku.

Skowroński Brunon 1913 brak danych Podporucznik sł. st., obserwator 4 p.lot.1007/IIB 30-01-1945 Cmentarz komunalny

Strzyżewski Julian Brak danych Podporucznik 864/II B 30-01-1945 Cmentarz komunalny.

Tomaszewski Bernard ur. 20-09-1912 Ramborn ; Porucznik ; 1330/XI B; 30-01-1945 Cmentarz komunalny

Tomaszewski Marian ur. 07-08-1912 ; Łódź ; Podporucznik ;773/XVIII C; 30-01-1945 Cmentarz komunalny

Tomaszewski Piotr; Brak danych ;Podporucznik ;639/II B; 30-01-1945;Cmentarz komunalny

Tomaszewski Ryszard ur. 03-02-1907 Michałów ; Podporucznik ; 737/Oflag XI A 30-01-1945 Cmentarz komunalny

Tomaszewski – Bończa Zygmunt ur. 15-07-1904; Borówka; Podporucznik 550/XVIII B ; 30-01-1945 Cmentarz komunalny

Walczak Józef; Brak danych Podporucznik 48752/IV A Po 30-01-1945; Cmentarz w Hohenholz (Niemcy). Jego nazwisko widnieje na tablicy nagrobnej na cmentarzu komunalnym w Barlinku Wąsowicz

Stanisław, ur. 01-05-1893 lub 01-06-1892 Tulatycze dr, kmdr, ppor. sł. st., lekarz Marynarki Wojennej; 805/XVIII C Zmarł 09-02-1945, Cmentarz w Prenzlau widnieje na tablicy nagrobnej na cmentarzu Witowski Stanisław ,ur.

01-06-1911 Chruścice Kapitan 729/Oflag XI A 30-01-1945 Cmentarz komunalnym Wróblewski Mieczysław , ur. 08-02-1916 Dobrze Miasto Podporucznik Marynarki Wojennej 851/XVIII C 30-01-1945 Cmentarz komunalny

INNE

Jasiński Marian, ur. 30-07-1894 ; Podpułkownik dyplomowany; d-ca art. dywizyjnej 10 DP; 579/Stalag IX (zmarł z wycieńczenia jak Zymmerman) w miejscowości Krzynka wg Dembek i Flukowski; Miejsce nieznane

Sierko Władysław ur. 20.02.1900 Suwałki Kapitan 1428/XVIII A 30-01-1945 zmarł z powodu pęknięcia wrzodów. Cmentarz parafialny w Kosinie.

Gerard Sopiński

ŻYCZENIA OD REDAKCJI

Kartka pocztowa mal. polski malarz batalista Leonard Winterowski (1868 – 1927) urodził się w Czerniowcach. Absolwent krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych z 1897 r. gdzie studiował u Teodora Axentowicza. Następnie uzupełniał naukę w Wiedniu. Oprócz Krakowa, wystawiał w Warszawie, Wiedniu i Berlinie. Prezentowaną kompozycję kartki wykonał Krystian Czapiewski z Dębicy Kaszubskiej, wiersz pod melodię słynnej kolędy ułożył Andrzej Szutowicz.

GMINA Z NURTEM

ZESKANUJ **KOD QR** I ZAPOZNAJ SIĘ
Z NASZĄ BAZĄ TURYSTYCZNĄ

DOMKI WYPOCZYNKOWE
"KATARYKA"

RANCZO
U GÓRALA

AGROTURYSTYKA
BINDUGA

CICHY
ZAKĄTEK

CAMPING
DOMINIKANA

EMILEX

DOMKI LETNISKOWE
PLUSK

POTRAWY
ZNAD DRAWY

ALIBI

USŁUGI TURYSTYCZNE
NOWAK

PKNOWAK

PIEROGAR

DRAWNIK
NAD DRAWĄ

PYRLANDIA

POLE BIWAKOWE
W DOMINIKOWIE

JELONKOWO

STANICA WODNA
PTTK

GMINA Z NURTEM

ZESKANUJ **KOD QR** I ZOBACZ
WIADOMOŚCI Z NASZEJ GMINY

DRAWNO NEWS 1

DRAWNO NEWS 2

DRAWNO NEWS 3

DRAWNO NEWS 4

DRAWNO NEWS 5

DRAWNO NEWS 6

DRAWNO NEWS 7

DRAWNO NEWS 8

DRAWNO NEWS 9

DRAWNO NEWS 10

ŚRODOWISKOWY DOM SAMODOMOCY

AKTUALNOŚCI ZE ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W DRAWNIE

7 września 2022 r. dzięki uprzejmości Drawieńskiego Parku Narodowego nasi uczestnicy wzięli udział w pikniku połączonym z zawodami sportowymi. Głównym celem zawodów była poprawa sprawności fizycznej i integracja uczestników, ponadto propagowanie sportu i aktywne spędzenie czasu. Naszym podopiecznym bardzo podobała się ta sportowa rywalizacja, dlatego zawody możemy wpisać do kalendarza imprez ŚDS.

Natomiast 16 września nasi uczestnicy mieli okazję ze sobą rywalizować podczas **ZAWODÓW SPŁAWIKOWYCH O PUCHAR KIEROWNIKA ŚDS**. Zawody odbyły się na plaży miejskiej w Drawnie, a ich organizatorem był PZW Koło w Drawnie z Panem Mirosławem Hynkiem na czele oraz nasz dom. Podopieczni zaopatrzeni w odpowiedni sprzęt wędkarski dołożyli wszelkich starań aby złowić jak największą ilość ryb. Zabawa i towarzyszące emocje, związane z wędkowaniem były niezapomniane. Panowie jeszcze po powrocie wspominali ten świetnie spędzony czas.

5 października wybraliśmy się na **GRZYBOBRANIE** podczas którego uczestnicy trenowali jak rozróżnić grzyby jadalne i te niejadalne oraz zasady bezpieczeństwa podczas wyprawy do lasu. Zbieranie grzybów to doskonały sposób na odprężenie i spędzanie wolnego czasu na łonie natury.

Z kolei 20 października w naszym domu odbyły się **WARSZTATY WYPLATANIA MAKRAM**. Nasi uczestnicy pod okiem Pani Agnieszki Kasprzak, pracownika Drawieńskiego Ośrodka Kultury uczyli się wyplatać jesienne liście ze sznurka, z których powstały piękne breloczki.

22 października społeczność naszego ŚDS brała udział w **EVENCIE CHARYTATYWNYM DLA KRZYSIA WARSZIŃSKIEGO**. Następnie 26 października naszych uczestników odwiedził wykwalifikowany ratownik medyczny Pan Zbigniew Kubisztal. Pod jego okiem trenowali udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej, a także dowiedzieli się jak zachowywać się w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia. Dowiedzieli się też jak sprawdzić oddech i udrożnić drogi oddechowe, ocenić stan poszkodowanego, rozróżnić rany i urazy, zrobić resuscytację krążeniowo - oddechową i jak odpowiednio zabezpieczyć poszkodowanego do czasu przyjazdu pogotowia.

8 listopada mieliśmy okazję obejrzeć montaż słowno-muzyczny z okazji **ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI** w wykonaniu uczestników i pracowników ŚDS w Krzęcinie.

Z okazji Dnia Pracownika Socjalnego (święto pracowników służb społecznych) obchodzonego corocznie 21 listopada naszych pracowników odwiedził Burmistrz Drawna Pan Andrzej Chmielewski. Ten dzień w naszej placówce uczciliśmy tradycyjnie razem z naszymi uczestnikami, a przebiegł on w sposób szczególny. Były życzenia i wspólne świętowanie przy uroczystym obiedzie, kawie i ciście.

24 listopada Pani Magda – nasza wolontariuszka zorganizowa-

ła dla uczestników nietypowe zajęcia. Mianowicie przyniosła ze sobą Rysia - węża zbożowego. Uczestnicy mieli okazję poznać ciekawostki o tych zwierzętach. Ponadto nabywali umiejętności odpowiedzialnej opieki nad nimi. Podopieczni byli także uwrażliwiani na potrzeby zwierząt, na piękno przyrody, w której my i zwierzęta tworzymy spójną całość.

30 listopada 2022 r. zorganizowaliśmy Andrzejki, na które zaprosiliśmy uczestników ŚDS w Krzęcinie oraz młodzież ze Szkolnego Koła Wolontariatu SP w Drawnie. Było bardzo radośnie i wesoło. Źródłem tych radości były tańce oraz wróżby andrzejkowe przygotowane przez uczniów.

Natomiast 1 grudnia w ramach Treningu Umiejętności Społecznych i filmoterapii wybraliśmy się do Multikina do Gorzowa Wlkp. na projekcję filmu „Listy do M 5”.

*Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia
życzymy Państwu szczęścia, wiary, nadziei
i pomyślności oraz uśmiechu
i radości w nadchodzącym Nowym Roku!*

Zemsta Drawieńska wydawnictwo Litopis Majęty w Drawnie, 75-230 Drawno ul. Kościelna 3, tel. 91 764 2033
e-mail: gromadzi@drawno.pl, adres strony internetowej: www.drawno.pl

Druk: Print-Desk Sp. z o.o. ul. Działkowa-Lubuskiego 1A, 76-100 Szczecin tel. 91 462 4044

Redakcja: Mariola Kowalczyk - red. naczelna, Izabela Kowalczyk, Aliza Łabacka, Edyta Masłowska, Beata Włodarczyk,
Magdalena Długo-Troszewska, Andrzej Kowalczyk, Ewelina Włodarczyk, Tomasz Dęgiel, DPM

Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i reklam. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i reklam. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i reklam. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i reklam. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i reklam.